

ALO

Ab

6

Άλως
Κωνσταντίνου
πρό Χ. Έλκ.

ε. Αθήναι 1865

3073

Α Λ Ω Σ Ι Σ

Κ Ω Ν Σ Τ Α Ν Τ Ι Ν Ο Υ Π Ο Λ Ε Ω Σ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

1865.

Α. Π. ΠΑΡΕΛΛΗΛΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ

1884

ΑΛΩΣΙΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

ΗΓΟΥΝ ΠΩΣ ΕΠΑΡΘΗ Η ΠΟΛΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
ΤΟΥΡΚΟΥΣ.

Εἰς ἀπλουστάτην κοινὴν ὁμιλίαν, δι' ἐκείνους ὅπου δὲν
γνωρίζουν οὔτε τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν. Ἐπάρθησαν δὲ
ἀπὸ παλαιὰ βιβλία, καὶ προσετέθησαν καὶ πολλὰ ἀνέκ-
δοτα. ΥΠΟ Χ. ΕΛΠ.

(Εὐρίσκεται, ἐν Γαλιπὸλί παρὰ τῷ Κ.
(Ἀνδρέα βιβλιοπώλῃ εἰς Φέρμενετζίδου.
(κα. Τιμ. δραχμῆς.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

1865.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ
ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ

ΚΩΝΣΤ. ° ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

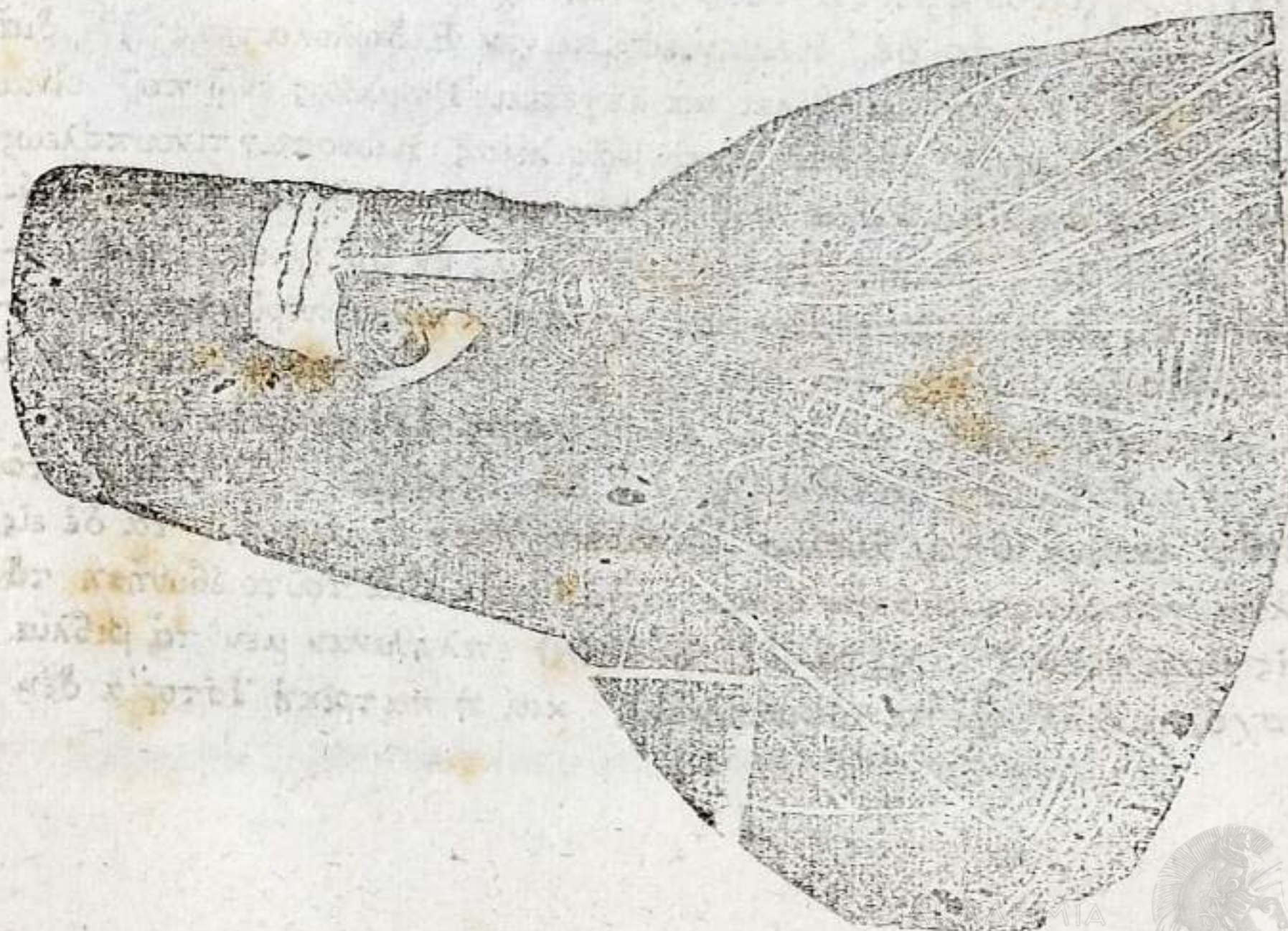
« ἸΝΩΘΙ ΣΕΛΥΤΟΝ. » Δηλαδή, Κατάλαβε καὶ γνῶρισθὲ τὸ ἑαυτόν σου, μάθε τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς σου, καὶ τοὺς προπάτοράς σου, καὶ ὅσα ἔκαμαν καὶ ἔπαθον ἐκεῖνοι, μάθε πρῶτον νὰ ὠφελήθῃς καὶ ἔπειτα νὰ ὠφελήσῃς, τέλος τὸ καὶ κυριώτερον μάθε τὴν Ἱστορίαν τῆς πατρίδος σου, καὶ ἔπειτα ζήτησε νὰ μάθῃς τὰ ξένα. Τοῦτο ἔκαμναν οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, τοῦτο ἔκαμναν καὶ κάμνουν οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Κινεζικοὶ, οἱ Ἰνδοὶ, οἱ Εὐρωπαῖοι, οἱ Ἀραβες, καὶ αὐτοὶ οἱ Τούρκοι. Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς τοὺς σημερινοὺς Ἕλληνας γίνεται κατὰ δυστυχίαν ὅλο τὸ ἐναντίον ! ἀπὸ ἀδιαφορίαν τῶν διδασκάλων μας. Ἐνῶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Βυζαντίου ὅπου ἔπεσε τὸ Γένος ἀπὸ τὴν δόξαν του ἔπρεπε νὰ γραφῇ ἡ Ἱστορία εἰς τὴν λαλουμένην κοινὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ γίνῃ μάθημα εἰς τὰ σχολεῖα, τὰ ὁσπήτια, καὶ παντοῦ, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ γένος τὰ πατρικά του, καὶ ἔτσι νὰ ἔχῃ ζῆλον πρὸς τὴν πατρίδα. Ἀντὶ λέγω οὕτω τί ἐγένετο· ἐγράφη μὲν ἡ Ἱστορία τοῦ γένους, ἀλλ' εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλ. γλῶσσαν, καὶ μὲ τάξιν δυσνόητον, ὅπου ὁ κοινὸς λαὸς δὲν ἐκαταλάμβανε, πλὴν καὶ τὰ βιβλία ταῦτα εἶναι μεγάλα καὶ δυσεύρετα, καὶ φυλάγονται εἰς μεγάλας Βιβλιοθήκας ὅπου τὰ τρώγει ἡ σκόνη ! Εἰς δὲ τὰ σχολεῖα διδάσκεται ἡ Παλαιὰ Ἑλλ. ἡ Μυθολογία τῶν θεῶν, ἡ Πῆλορικὴ, καὶ ἄλλα· τὰ ὅποια διδάσκουσι μὲν τὸν ἄνθρωπον ἀλλ' οὐδέποτε τὸν κάμνουν πατριώτην. Ὁ μαθητὴς βλέπει τοὺς Ἕλληνας μέχρι Χριστοῦ ἔπειτα τοὺς χάνει, (διότι εἰς τὸ ἐξῆς ὀνομάζονται Χριστιανοί, το δὲ Ἕλληνας ἐσήμαινεν Εἰδωολάτρης) διὰ τοῦτο μισεῖ τὸ Ἕλληνα καὶ θέλει νὰ λέγεται Ῥωμαῖος ἐνῶ ποῦ εἶναι ἡ Ῥώμη δὲν ἐξεύρη ! ἀκούει περὶ βασιλείας Κωνσταντινουπόλεως ἀνακατευμένης ὁμιλίας ἀλλὰ τοῦτο τὸν φαίνεται ὅμοιον μὲ τοὺς μύθους τῆς Χαλιμαῆς ! βλέπει τοὺς κρατοῦντας ἐν δόξῃ καὶ νομίζει ὑπερφυσικὸν τι, ἀκούει πόλεμον καὶ φρίττει, ἀκούει περὶ στρατολογίας καὶ μακαρίζει ἑαυτὸν ὅτι δὲν ἔχει τὸ ἔθνος του βασιλεῖον ! εὐχε- νὰ προσδεύσουν οἱ ἐχθροὶ κ. τ. λ. ἐν ἐνὶ λόγῳ δὲν γνωρίζει ἑαυτόν.

Μετὰ τὴν ἄλωσιν κανένα βιβλίον δὲν ἐγράφη ὠφέλημον εἰς τὸ γένος, διότι ἐκεῖνα ὅπου ἤθελαν ὠφελήσῃ ἦτον ἑλληνικά, τὰ δὲ εἰς τὴν ἀπλὴν γραφέντα βιβλία εἶναι μηδαμηνά, διὰ τοῦτο ἐβυθήθη τὸ γένος εἰς ἀμάθειαν ! Μετὰ δὲ τὸ 1800 ἐπλήθυναν μὲν τὰ βιβλία καὶ τὰ σχολία ἀλλ' ὀλίγοι ὠφελοῦνται, καὶ ἡ πατρικὴ Ἱστορία δὲν

ἀναγινώσκεται διόλου. Οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀπαίδευτοι ἐπειδὴ εἶναι
περισσότεροι (διὰ πολλοὺς λόγους) πρέπει νὰ ἐξεύρουν τὰ πατρι-
κά των ὀρθῶς καὶ νὰ πιστεύουν εἰς τοὺς μύθους ὅπου ἐγέννησεν ἡ ἀ-
μάθεια. "Ὅτι δηλαδή ὁ Κωνστ. ἐξεφάντωνεν εἰς τὴν Ζωοδόχον Πη-
γὴν ὅταν ἐπάρθη ἡ **Πόλις**, ὅτι τὴν ἐγκυτωμένην γυναῖκα του τὴν
ἐπῆρεν ὁ Σουλτάνος καὶ τὸ γεννηθὲν εἶναι ὁ Βαγιαζήτης, ὅτι τὸ
τζαμί τοῦ "Ιππὶ εἶναι χριστιανικὴ ἐκκλησία καὶ ἅγιος ἐν αὐτῇ Νη-
πιος τὸν ὁποῖον πιστεύουν ὅτι ἔδωκε ξύλεον σπαθί εἰς τὸν Κωνστ.
καὶ μέ τὸ νὰ μὴ τὸ κατεδέχθη τὸ ἔδωκε τὸν Σουλτάνον, ὅτι ὁ **Γα-
λατᾶς** ἐπάρθη μετὰ 7 χρόνων πόλεμον, ὅτι τὸ Ἱερὸν Βῆμα τῆς Ἀ-
γίας Σοφίας εἶναι κλειστόν καὶ στέκονται αἱ ἱερεῖς ἀποκρυπταλομένοι
εἰς τὸ μέσον τῆς λειτουργείας τὴν ὁποίαν ὅταν ἐξυπνήσουν θὰ τελειώ-
σουν, καὶ ἄλλα πολλὰ ψεύματα. Ἐνεκὸν τούτου συνέγραψα τὸ
παρὸν Βιβλίον ὅπως ὠφεληθῶσι πολλοί.

Ὁ Βασιλεὺς τῶν πόλεων, τῶν θρόνων ἢ μητέρα,
Πῶς μετεβλήθης παντελῶς τῇ τραυερᾷ ἡμέρᾳ !
Ἐχασες δόξαν καὶ τιμὴν, πλοῦτον καὶ βασιλείαν,
Ἀλλὰ φεῦ ! καὶ τὸ πατρικὸν ζῆλον καὶ τὴν παιδείαν !
Ἀλλὰ ἰδοὺ ἡ Ἀλωσις ἐν πλείρῃ ἀληθείᾳ,
Λάβε αὐτὴν καὶ ἀνάγνωθι, κ' ὄχι ἄλλα βιβλία.

Α Λ Ω Σ Ι Β

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Η ΑΙΤΙΑ ΟΠΟΥ ΕΧΑΘΗ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ.

Η κυριωτέρα αἰτία ὅπου ἐγάθη τὸ Βυζαντινὸν Βασίλειον εἶναι ὁ Παπισμὸς, διότι οἱ Πάπαι τῆς Παλαιᾶς Ῥώμης θέλοντες νὰ γίνουν ἀνώτεροι ἀπὸ ὅλους ἐπρόθεσαν πολλὰ διστραμμένα δόγματα εἰς τὴν Θρησκείαν, καὶ μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὸ χέρι ἐγιναν κοσμικοὶ ἐξουσιασταί. Ἐνῶ δὲ οἱ Τούρκοι ἐστήσαν τὸν θρόνον των εἰς τὴν Προῦσσαν καὶ ἐπολέμουν πάντα μὲ τοὺς Γραικοὺς, καὶ ἐκυρίευσαν πολλὰ μέρη αὐτῶν, οἱ Εὐρωπαῖοι ἐβλεπαν ἀπὸ μακρὰν, διότι οἱ Γραικοὶ δὲν ἤθελαν νὰ γνωρίσουν τὸν Πάπαν ὡς κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, οὔτε τὸν Λατινισμόν ἐδέχοντο.

Ἐπειδὴ ἡ Ἱερουσαλὴμ καὶ ὅλη σχεδὸν ἡ Ἀνατολὴ ἦσαν εἰς χεῖρας τῶν Ἀγαρινῶν, ἤρε καὶρὸν ὁ Πάπας Οὐρβανὸς ὁ β'. διὰ νὰ συνάξῃ χρήματα. Λοιπὸν ἐκήρυξεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην· Ὅσοι πιστοὶ Χριστιανοὶ ὑπάρχουν νὰ συναχθοῦν καὶ νὰ πολεμήσουν διὰ νὰ ἐλευθερώσουν τοὺς ἁγίους τόπους ἀπὸ τοῖς Ἀγαρινοῖς. Πρὸς τοῦτοις ἐβγαλε καὶ Συγχωροχάρτια καὶ τὰ ἐπώλη μὲ μεγάλην τιμὴν, καὶ συγχωροῦσεν ὅλας τὰς ἁμαρτίας, ὅχι μόνον τὰς κατωμένας ἀλλὰ καὶ ὅσας ἤθελε νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος! Λοιπὸν ἐσυνάχθη ἓνα μέγαλον στράτευμα ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ ὀνομάσθησαν Σταυροφόροι, καὶ ἦλθαν εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀντὶ νὰ γίνουν τὸ ἓνα μὲ τοὺς Γραικοὺς καὶ νὰ πολεμήσουν τοὺς Ἀγαρινοὺς, αὐτοὶ μὲ κατεργαρίαν ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἔβαλαν ἰδικόν των βασιλέα, (ἐν ἔτει 1203.) Τότε ἐπῆραν πολλὰ ἅγια λείψανα καὶ διαφόρους θησαυροὺς τῆς Πόλεως καὶ τὰ ἔστειλαν εἰς διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. Οἱ δὲ βασιλεῖς τῆς Κωνσταντ. ἔφυγαν, καὶ ἐπειδὴ ἦσαν πολλοὶ κληρονόμοι ἐμοιράσθησαν εἰς διάφορα μέρη καὶ ἐσύστησαν ἑθρόνους· εἰς Θεσσαλίαν, εἰς Θεσσαλονίκην, εἰς τὸν Μωρέα, εἰς τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ὁ καθ' αὐτό κληρονόμος εἰς τὴν Νίκαιαν.

αν, τὴν ὁποίαν ἐπῆραν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τὴν ἔκαμε καθέδρᾱ.

Οἱ Φράγκοι ἐκράτησαν τὴν Κωνσταντ. χρόνους 57, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο οἱ Γραικοὶ μὲν τὴν ἐμοιράσθησαν εἰς 5 κόμματα ἄρχισαν νὰ παλεμαῶν μεταξύ των. Λοιπὸν δὲ τῆς Νικαίας βασιλεὺς Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος εἶχε πόλεμον μὲ τὸν εἰς τὴν Θεσσαλίαν βασιλεύοντα Μιχαὴλ, καὶ ἔστειλε τὸν Στρατηγόπαυλον μὲ ὀλίγον στρατεύμα καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ περάσῃ μὲν κοντὰ ἀπὸ τὴν Πόλιν πλὴν νὰ πηράξῃ τοὺς Φράγκους δι' ὅλου, μόνον νὰ παρατηρήσῃ τὰ κοινήματα καὶ τὰς δυνάμεις των. Ὁ δὲ Στρατηγόπαυλος ὅταν ἤλθε κοντὰ εἰς τὴν Πόλιν καὶ εἶδεν ὅτι οἱ Φράγκοι δὲν εἶχαν καμμίαν δύναμιν, τοὺς ἐπολέμησε καὶ ἐπῆρε πᾶν τὴν Πόλιν τὴν 25 Ἰουνίου 1261. Οἱ δὲ Φράγκοι ἔρπασαν ὅσα πράγματα ἔμπόρεσαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Πόλιν. Τότε λέγεται ὅτι ἐπῆραν καὶ τὴν ἀνεκτίμιτον ἐκείνην ἀγίαν τράπεζαν τῆς Ἀγίας Σοφίας ἐμοῦ μὲ ἄλλα πολλὰ, τὸ δὲ καρὰβι ὅπου τὰ ἔφερναν ἐσχύσθη εἰς δύο κοντὰ εἰς τὸν Μαρμαρᾶ καὶ ἔπεσεν ἡ ἀγία τράπεζα εἰς τὴν θάλασσαν, (καλῶς βεβαιοῦσι πολλοὶ ὅπου τὴν βλέπουσιν ἕως τὴν σήμερον.) Αὕτῃ ἦτον χυτὴ ἀπὸ διάφορα ἐνωμένα πολύτιμα πράγματα, ἦγον ἀσήμερι μάλαγμα, διαμάντια μαργαριτάρια καὶ ἀπὸ ὅλας τὰς καλὰς πέτρας καὶ μέταλλα.

Ἐπῆραν μὲν οἱ Γραικοὶ πάλιν τὴν Πόλιν ἀλλὰ γυμνήν· οἱ δὲ λοιποὶ 4 θρόνοι ἔμειναν χωρισμένοι ἀπὸ τὴν Κωνσταντ. καὶ οἱ μὲν 2 εἰς τὴν Ρούμελην ἀφανίσθησαν ἀπὸ τῶν Φράγκους καὶ Τούρκους, ὁ τῆς Τραπεζοῦτος ἔμεινεν ἕως μετὰ τὴν ἄλωσιν Κωνστ. ὁ δὲ τοῦ Μωρέως παρεδόθη εἰς τὴν Κωνστ. Διὰ ταῦτα καὶ ἐπειδὴ ἐλατύνθησαν πολλοὶ εἶχαν οἱ Γραικοὶ πολλὴν διχόνοιαν μεταξύ των.

Οἱ δὲ Τούρκοι εἶχαν μεγάλας δυνάμεις καὶ ἐκυρίευσαν τὰς πόλεις καίγοντες καὶ σφάζοντες τοὺς χριστιανούς ἀσπλάχνως. κυριεύσαντες δὲ καὶ τὸ Σκούταρι ἔκτισαν τὸ κάστρον αὐτῶν Ἀναδόλ Ἰσάρι, ἐπὶ τῆς σουλτανίας τοῦ πρώτου Βεγιαζίτ Ἰλδिरήμ (κεραυκοῦ,) τὸ 1393. περάσαντες δὲ εἰς τὴν Ρούμελην ἐκυρίευσαν πολλὰ μέρη καὶ ἔκαμν καθέρδα των τὴν Ἀνδριανούπολιν, καὶ κατ' ὀλίγον προχωροῦτες δὲν ἄφησαν ἄλλον εἰς τοὺς Γραικοὺς εἰμὶ μόνον τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸν Μωρέα καὶ ὀλίγα διεσχορπισμένα μέρη.

Εἰς τοιαύτην λειπὸν κατάστασιν εὕρισκετο τὸ Βυζαντινὸν Βασίλειον. ὅταν ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ δωδέκατος καὶ ὕστεριος Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος ἔχι διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν θρόνον, ἀλλὰ

διὰ νὰ λαμπρύνῃ τὸ πένθιμόν του μέ τὸν ἐνδρεῖον του θάνατον. διότι πρὸ πολλοῦ ἐφάνει ὁ θάνατος τῆς γεροντικῆς Βασιλείας, ἀλλ' ἐπείδ' ἡ τοιαύτης ἐνδόξου καὶ ἁγίας Βασιλείας τὸ ὑστερινόν ἔθνος ἤγουν κουρμπάνι ἔπρεπε νὰ εἶναι καὶ μέγαλον καὶ ἐνδόξον, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἐκλεξε τὸν αἰμνιστὸν τοῦτον Κωνστ. τὸν μάρτυρα τῆς Πίστεως, τὸν ἥρωα τῆς πατρίδος, ὅπως διὰ τοῦ ἁγίου τοῦ αἵματος σώσῃ τὴν τιμὴν τῆς Πίστεως καὶ πατρίδος. Ὁ δὲ αἰμνιστὸς ἀπέδειξε τὸ ἑαυτὸν τοῦ ἁγίου, καὶ τὸ ὄνομά του ζῇ καὶ μακαρίζεται ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΡΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ὁ ὑστερινὸς Κωνσταντῖνος ἦτον τέταρτος ἀπὸ τοὺς 5 ἢ 6 υἱοὺς τοῦ Μανουὴλ Παλαιολόγου, καὶ Ἑλλένης θυγατέρας τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μακεδωνίας Κωνσταντίνου Δραγάση. ἦτον εἰς τὸ ὄνομα δωδέκατος καὶ ἑβδόμενος Παλαιολόγος. ὀνομάζετο δὲ καὶ μέ τὸ παρόνομα τοῦ πάππου τοῦ Δραγάση. Ἐγεννίβη τῇ 9 Φεβρ. 1404, ἀνετράφη καὶ ἐσπουδάχθη ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὸν διδάσκαλόν του Κατακουζηνόν. Ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς ἡλικίαν ἀνδρὸς ὁ πατήρ του ἐμύρασεν εἰς τοὺς υἱοὺς του τὰ ὀλίγα μέρη τῆς Βασιλείας, ἔδωκε δὲ τὸν Κωνσταντῖνον τὰς εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν Ἀχελῷ καὶ Μεσέμβριαν καὶ τοὺς ἄλλους ἄλλα μέρη. Ἀφ' οὗ δὲ ἐγήρασαν ὁ Μανουὴλ ἄφησε τὸν θρόνον εἰς τὸν μεγαλήτερόν του υἱὸν Ἰωάννην, ἀλλ' ὅταν ὁ Ἰωάννης ἐπῆγεν εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ἄφησεν ἐπίτροπον τῆς Βασιλείας τὸν Κωνστ. ἐνῶ ἦτον τότε 20 χρονῶν, καὶ ἀπὸ τότε διὰ τὴν καλὴν του γνώσιν τὸν ἐβλεπαν ὡς διάδοχον τοῦ θρόνου ἀντὶ τοῦ μεγαλητέρου τοῦ ἀδελφοῦ Θεόδωρου. Οὗτος ὁ Θεόδωρος ἐξουσίαζεν εἰς τὸν Μωρέα, καὶ τὸ 1427 ἔγραψεν εἰς τὸν πατέρα του ὅτι θέλει νὰ νὰ ἀφήσῃ τὰ κοσμικὰ καὶ νὰ γίνῃ καλόγηρος. ὁ δὲ Μανουὴλ ἐπῆρε τὸν Κωνσταντῖνον καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Μωρέα διὰ νὰ τὸν κάμῃ ἐκεῖ ἐξουσιαστήν. ἄλλ' ὁ δύγνωνος Θεόδωρος μετενόησε καὶ δὲν ἄφησε τὴν ἐξουσίαν· διὰ τοῦτο ἐδιχονοίσθησαν οἱ ἀδελφοί.

Ἐξω ἀπὸ τοὺς Τούρκους ὅπου ἐξουσίαζαν τὰ περισσότερα μέρη εἶχαν καὶ οἱ Φράγκοι πολλὰ μέρη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους χωριστὰς ἡγεμονίας. ὁ δὲ Κωνσταντ. ἐβούλετο ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν Μωρέα καὶ νὰ κυριεύῃ τὰ μικρὰ ταῦτα κράτη ἕως νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ Μακεδονίαν νὰ ἐφάνισῃ τοὺς Τούρκους, καὶ νὰ δώσῃ βοή-

ἦθαι εἰς τὸ Βυζάντιον· πλὴν δὲν ἀπελπίσθη ὅταν δὲν ἐπῆρε τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ τὸ 1428 ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Θεοδώραν ἀνεψιὰν Καρόλου Τόκου Φράγκου ἡγεμόνος εἰς τὰ μέρη τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ βόρεια τοῦ Μωρέως καὶ ὅλα τὰ ἔδωσε προῖκα τὸν Κωνσταντῖνον. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος εἰς τὰς Πάτρας Βενεταὶ δὲν ἤθελαν νὰ παραδώθωσιν εἰς αὐτόν καὶ τοὺς ἐπολέμησε καὶ ἐκινδύνευσε διότι ἐσκατίει τὸ ἄλγερόν του. Ὁ δὲ Σουλτάν Μουράτης ἐπειράχθη καὶ ἔστειλε μινίστρος νὰ εἰποῦν τὸν Κωνσταντῖνον νὰ ἀφήσῃ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐπίασε τοὺς μινίστρος με λόγους καὶ ἔστειλεν ἰδικούς του εἰς τὸν Σουλτάν. διὰ νὰ κερδίσῃ καιρὸν νὰ πάρῃ τὰς Πάτρας καθὼς καὶ ἐγένετο. Ἐπῆρε δὲ καὶ ἄλλας πόλεις εἰς τὸν Μωρέα· ἀλλὰ τὸ 1430 ἀπέθανεν ἡ γυναῖκα τοῦ Θεοδώρου, καὶ αὐτὸς ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἐξ αἰτίας τῆς μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Θεοδώρου Δημητρίου καὶ Θωμᾶ διγυονοίας περὶ τοῦ Μωρέως καὶ τοῦ θρόνου. Δύο ἢ τρεῖς φορές ὑπῆγε πάλιν ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τὸν Μωρέα ἐξ αἰτίας τῶν ταραχῶν καὶ τῶν μεγάλων του σκοπῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ 1440 ὁ Ἰωάννης ὑπῆγεν τὴν Ἰταλίαν διὰ τὴν ἐνωσιν τῶν Ἑκκλησιῶν, καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἔμεινε πάλιν ἐπίτροπος ὁ Κωνσταντῖνος. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ Ἰωάννης χωρὶς ἀκαμψίας τίποτε, ὁ Κωνσταντῖνος ὑπῆγεν εἰς τὴν Μυτιλήνην τὸ 1442, καὶ ἐπῆρε γυναῖκα τὴν Αἰκατερίνα θυγατέρα τοῦ Ναταρά Παλαιολόγου Γατελούζου ἡγεμόνος τῆς νήσου ἐκείνης, καὶ ἀφ' οὗ ἔμεινεν ἐκεῖ ὀλίγον ὑπῆγεν τὸν Μωρέα. Κατ' αὐτὸν ὅμως τὸν καιρὸν ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Δημητρίου ἐσήκωσε πόλεμον κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἰωάννου καὶ ἄρχισε νὰ πολεμᾷ τὴν Ἰόλιν καὶ εἶχε βοηθοὺς καὶ τοὺς Τούρκους! Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἐσηκώθη ἐπὶ τὸν Μωρέα καὶ ἔτρεξε με καράβια διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ βασιλέως. ἀλλ' εἰς τὴν Δῆμνον ἀπῆντησε τὰ Τουρκικὰ καράβια καὶ πολέμησας τὰ διεσκόρπισε καὶ ἦλθε νικητὴς εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὴν ἡ γυναῖκα τοῦ Αἰκατερίνα ἀπεβάλλθη ἀπὸ τὸν φόβον τῆς καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν δρόμον. Καὶ τὰ μὲν τῶν ἀδελφῶν ἰσχύασαν καὶ εἰσμερώνησαν νὰ ἔλθῃ ὁ Θεόδωρος ἀπὸ τὸν Μωρέα καὶ νὰ κάθεται εἰς τὴν Σηλυμβρίαν διὰ νὰ εἶναι κοντὰ εἰς τὴν Κωνσταντῖνον, ὡς διάδοχος τοῦ θρόνου. Ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸν Μωρέα καὶ ἐγένετο μινός τοῦ ἐξουσιαστῆς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔβαλεν εἰς τάξιν τὰ τῆς ἐξουσίας του, ἐδυνάμωσε τὸν λαὸν τῆς ξηρᾶς ὅπου ἐνώκει τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα μετὰ τὸν Μωρέα, διὰ βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐκτίσας τοιχο-

καστρον μέ χανδάκισ ἀπὸ θάλασσαν εἰς θάλασσαν, Νομίσας δὲ ὅτι τότε ἦτον καιρὸς νὰ πολεμήσῃ τοὺς Τούρκους ὕψωσε τὴν σημαίαν τοῦ Σταυροῦ καὶ ἐποσκαλοῦσε τοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τῶν βαρβαρῶν, καὶ συνάξας ἀρχαῖτον στράτευμα ἔτρεξεν εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα καὶ ὑπέταξε τοὺς ἐν αὐτῇ ἡγεμόνας Φράγκους, καὶ τρέξας εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπανεστάτησεν ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς κατὰ τῶν Τυρκῶν. Ἀλλ' ὁ Σουλτάν Μουράτς ἐσύναξε τὰ ἄγρια τοῦ στρατεύματος καὶ διεσκόπισε τοὺς ἀμαθεῖς ἀπὸ πόλεμον Χριστ. Οἱ δὲ Κωνστ. μεῖνους μόνος καὶ προδοθεῖς ἀπὸ τοὺς μέ αὐτὸν Φράγκους, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὸν Δαῦκα τῶν Ἀθηνῶν Νέρη Ἀτσεῖγόλη, ἐναγκάσθη καὶ ἔφυγε μέσα ἀπὸ τὸ κάστρον τοῦ λαμποῦ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀττικὴν πρὸς τὸν Σουλτάνον μυνίστρον τὸν Χαλκοκονδύλην καὶ ἐζήτη νὰ συμβιβασθοῦν. ἀλλ' ὁ Μουράτς τὸν μὲν Χαλκοκονδύλην ἔστειλε δεμένον εἰς Σέρρας, αὐτὸς δὲ ἔτρεξε μέ 60.000 στράτευμα καὶ μετὰ 7 ἡμερῶν πόλεμον ἐκρίνυσαν τὸ κάστρον καὶ ἐμβήκαν εἰς τὸν Μωρέα καίγοντες καὶ σφάζοντες παντοῦ. ὁ δὲ Κων. κινδυνεύων νὰ παραδοθῇ ἀπὸ τοὺς μέ αὐτὸν Ἀλβανοὺς ἔφυγεν εἰς τὸ μέσον τοῦ Μωρέως. Τότε ὁ Μουράτς ἐπολεμεῖτο καὶ ἀπὸ τὸν Σκένδέρβεην καὶ ἐπειδὴ ἐβιάζετο νὰ ὑπάγῃ καὶ κατ' αὐτοῦ ἔκαμε συνθήκην μέ τὸν Κωνσταντῖνον καὶ ἔφυγεν.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἀπέθανεν ὁ Θεόδωρος καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκηρύχθη Βασιλεὺς ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τὸν ἐμύνησαν καὶ ἦλθεν ἀπὸ τὸν Μωρέα καὶ ἔγινε Βασιλεὺς τῇ 12 Μαρτίου 1450.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝ ΜΕΧΜΕΤ ΠΡΙΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ Σουλτάν Μουράτς, ἐγεννήθη εἰς Ἀνδριανούπολιν τὴν 24 Μαρτίου 1430. Ὄταν ἦτον 13 χρονῶν ὁ πατὴρ του κατέβη ἀπὸ τὸν θρόνον καὶ ἐκήρυξε Σουλτάνον τὸν Μεχμέτ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Τουρκία ἐφοβερίζετο ἀπὸ τοὺς Οὐγγαρέζους ὁ Μουράτς ἐπῆρε τὴν ἐξουσίαν εἰς χεῖρας του, καὶ ὅταν ἐπέρασεν ὁ κίνδυνος ἀφῆσε πάλιν αὐτὴν εἰς τὸν Μεχμέτ. Ἀλλὰ μία ἐπανάστασις τῶν Γενιτσάρων καὶ αἱ πρὸς πόλεμον αἰτιομασίαι τῶν Χριστιανῶν ἔκαμαν τὸν Μουράττην νὰ καταλάβῃ ὅτι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν εἰς ἀδύνατα χεῖρα, διὰ τοῦτο καταβάσας τοῦ θρόνου τὸν Μεχμέτ ἀνέβη πάλιν ὁ ἴδιος· ἀλλ' ἀποθανῶν ἔμεινε μόνος Σουλτάνος ὁ Μεχμέτ, εἰς ἡλικίαν 22 χρονῶν. Εἶχε πολλὰς μαθήσεις, ἐγνώριζεν Ἀστρονομίαν, πολε-

μικτήν, καὶ γλῶσσας Ἑλληνικὴν Ἀραβικὴν Περσικὴν Λατινικὴν καὶ ἄλλας. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἦτον νὰ ὑποτάξῃ ὅλους τοὺς περιγύρω τοῦ ἡγεμόνα, νὰ καταστρέψῃ τὸν Βυζαντινὸν θρόνον, καὶ νὰ γίνῃ κύριος Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Διότι τότε ἡ Τουρκία δὲν ὄριζε πόσους τόπους ὅσους ὄρισε μετὰ ταῦτα· ἀλλ' εἰς μὲν τὴν Ρούμελην πολλὰ μέρη ἦσαν ἐλεύθερα, καὶ ἄλλα μὲν ἐγνώριζαν βασιλέα τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἄλλα φράγκους ἡγεμόνας. εἰς δὲ τὴν Ἀνατολὴν ἦσαν πολλοὶ τεφεβέδες ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Καραμάνογλου καὶ Ζουκραδὶ, καὶ ἄλλα περισσεύματα ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τῶν Σελσούκιδων Τούρκων. εἰς τὴν Τραπεζοῦντα ἦτον βασιλεῖον χριστιανικὸν τῶν Κομνηνῶν. εἰς τὴν Συρίαν καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐξουσίαζαν οἱ Μамелюκοι, καὶ πρὸς Ἀνατολὰς τοῦ Εὐφράτου οἱ Ταρτάροι.

Ἄρα ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ Μεχμέτ ἐπνίξε μὲ ἀσπλαχνίαν ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀνεψιούς του, ἓνας δὲ ἀνεψιὸς τοῦ Ὁρχάνης ἔφυγε κρυφὰ μὲ ὀλίγους Τούρκους καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Πόλιν τὸν ὁποῖον ἐδέχθησαν καὶ ὑπερασπίσθησαν. Ὁ δὲ Κωνστ. ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὸν Σουλτάνον νὰ τὸν συγχαρῶν ὅπου ἐγίνε βασιλεὺς. ὁ δὲ Σουλτάνος ἐδέχθη τοὺς πρέσβεις φιλικῶς, καὶ ἐσυμφώνησε νὰ δίδῃ εἰς τὸν Κωνσταντ. διὰ τροφὴν τοῦ Ὁρχάνη 300,000 ἄσπρα. Ἐδειξε μὲν τότε φιλίαν διότι ἦτον πραγματικῶς φίλος τοῦ Κωνσταντίνου, (ὅχι ὅμως καὶ τοῦ Βυζαντίου,) καὶ διότι ἐπολεμοῦσε μὲ τὸν Σκενδέρβη, καὶ μὲ τὸν βασιλέα τῆς Καραμανίας. Ἀλλ' ὅταν εἰρήνευσεν ὀλίγον μὲ αὐτοὺς ἔλαβε μεγάλον πόθον νὰ κυριεύσῃ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἐζήτη αἰτίαν.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΡΟΥΜΕΛΗ ΙΣΑΡ.

Τὴν Ἀνοιξιν τοῦ 1452 ἐσυνάχθησαν εἰς τὸ Ἀναδὸλ Ἰσάρι ὅλοι οἱ πασάδες καὶ ριτζάληα τῆς Τουρκίας, καὶ μὲ πολλοὺς ἐργάτας ἐτοίμασαν πλῆθος ἀσβεστήν πέτρας καὶ ξύλα. Ὁ δὲ Σουλτάν Μεχμέτ κατέβη ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν εἰς τὴν Καλλίπολιν μὲ ἄρμαξας καὶ πολὺ στράτευμα, καὶ ἐμβῆκεν εἰς 40 καράβια, καὶ ἐφθασεν εἰς τὸν Βόσπορον τὴν 26 Μαρτίου, καὶ ἐπάτησεν εἰς τὴν ξηρὰν εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἰούμελη Ἰσάρ ὅπου τώρα προσκυνοῦν ὡς ἱερὸν. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ ἴδιος Σουλτάνος ἔδωκε τὸ σχέδιον καὶ ἐκτίσθη τὸ Ἰούμελη Ἰσάρι εἰς 40 ἡμέρας. Ἐπιστατοῦσε δὲ ὁ ἴδιος Σουλτάνος, ὁ βεζίρης Χαλὴλ πασᾶς, ὁ Σαριδσέ, ὁ Ζαγανός, καὶ ὁ Σχεχαβεδδὶν πασᾶς.

καὶ ἐδούλευαν ὅχι μόνον αἱ ἐργάται ἀλλ' ὅτι αἱ Τοῦρκοι (ὅντις
πολλαὶ χιλιάδες.) τὰς δὲ πέτρας ἔπερναν ἀπὸ τὰ κρημνισμένα τοῦ
Βοσπόρου Μοναστήρια, καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὸ εἰς τὴν Στέγην τοῦ
Ταξιάρχου. Τότε ὁ Κωνσταντ. ἔστειλε μυνίστρους παρακαλῶν τὸν
Σουλτάνον νὰ παύσῃ ἀπὸ τέτοιον ἔργον· ὁ δὲ Σουλτάνος ἀπεκρίθη,
διατὶ μὲ ἐμποδίζεις ἀπὸ τὸ νὰ κτίσω κάστρον εἰς τὸν τόπον μου, ἐ-
γὼ δὲν ἔχεις καμίαν ἐξουσίαν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. ὁ δὲ Κωνστ. φο-
βηθεὶς δὲν ὑβρίλῃσε περισσότερον, ἀλλ' ἔστειλε δῶρα καὶ φαγητὰ εἰς
τὸν Σουλτάνον. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώσε τὸ κάστρον ὁ μὲν Σουλτάνος
ἔφυγεν εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἄφησε δὲ εἰς τὸ Ἰσάρι πολλοὺς νὰ
φυλάγουν μὲ καννόνια καὶ διάφορα ἄρματα, διὰ νὰ πέρνουν δόσιμον
ἀπὸ τὰ καράβια.

ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Εἰς τὸ μέρος ὅπου τὴν σήμερον λέγεται Κανλικάβακ μερικοὶ χρισ-
τιανοὶ ἔβασκαν πρόβατα, αἱ δὲ Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ Ἰσάρι ἐπῆγαν
ἐκεῖ ζητοῦντες νὰ ἀγοράσουν πρόβατα εἰς μικροτάτην τιμὴν, αἱ δὲ
ἔλεγον ὅτι εἶναι ξένα καὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ πωλήσουν. τότε αἱ Τοῦρ-
κοι (ὡς βάρβαροι) ὑβρίζαν καὶ ἐζήτουν νὰ ἀρπάσουν μὲ βίαν, καὶ
οὕτω ἐπιάσθησαν, καὶ ἦλθον καὶ ἄλλοι χριστιανοὶ καὶ Τοῦρκοι καὶ ἐ-
χύθη αἷμα πολὺ. Τοῦτο μαθὼν ὁ Σουλτάνος ἐκήρυξεν εὐθὺς τὸν πό-
λεμον, καὶ ἠθέλησεν νὰ ἔλθῃ κατὰ τῆς Πόλεως ἀλλ' ὁ Κωνστ. ἐπρό-
λαβε καὶ ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὸν Σουλτ. καὶ ῥούχασε μὲν τὸν θυμὸν
του ἀλλ' ὁ πόλεμος ἔμεινε διὰ τὸν ἄλλον χρόνον, τὰ δὲ ἄσπρα ὅπου
ἔδιδε διὰ τὸν Ὀρχάνην τὰ ἔκκοψε. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Κωνστ.
ἐπρόσταξε καὶ ἔκλεισαν τὰς θύρας τῆς Πόλεως, καὶ ὅσοι Τοῦρκοι εὐ-
ρέθησαν μέσα τοὺς ἐσκλάβωσαν, πλὴν μετὰ 3 ἡμέρας τοὺς ἐλευτέρω-
σεν. Ἐπειτα ἐμύνησεν εἰς τὸν Σουλτ. ὅτι Ἐπειδὴ θέλεις νὰ μὲ πο-
λεμήσῃς πολέμησον, καὶ ἐγὼ ἀφιερῶμαι εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἂν αὐτὸς
θέλῃ νὰ σὲ παραδόσῃ τὴν Πόλιν παῖς ἢ ἀντισταθῇ, ἂν ὅμως δὲν
θέλῃ τίποτε δὲν ἤμπορῃς νὰ κάμῃς. Ὁ δὲ Σουλτ. οὐδ' ἀπόκρισιν
ἔδωκεν, ἀλλ' ἔσφαξε τοὺς μυνίστρους τοῦ Κωνσταντίνου!

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ.

Ὁ Κωνσταντῖνος προβλέπων τὸν βέβαιον κίνδυνον ἔστειλεν εἰς τὴν
Εὐρώπην καὶ ἐζήτη βοήθειαν, καὶ ὁ μὲν Πάπας ἐζήτησε νὰ ἐγεί-
νῃ

βοῦν αἱ Ἐκκλησίαι καὶ ἔτσι νὰ στείλῃ βοήθειαν· ὁ Κωνστ. διὰ τὴν ἀνάγκην εἶπεν ὅτι δέχεται τὴν ἑνώσιν· ὁ δὲ Πάπας ἔστειλε τὸν καρδινάλιον Ἰσίδωρον (ὅπου πρῶτον ἦτον ἀρχιεπίσκοπος Γουσίας,) μὲ 50 μόνον Λατίνους καὶ ὀλίγους Χιῶτας, διὰ νὰ ἐνώσῃ τὰς Ἐκκλησίας καὶ νὰ πολεμήσῃ τοὺς Τούρκους.

Ἡ Βενετία καὶ αὐτὴ φοβουμένη μὴ χάσῃ πολλὰ συμφέροντα εἰς τὸ ἐμπόριόν της, ἐπρόσταξε τὸν Γαβριὴλ Τρεβισάνον νὰ συνάξῃ καράβια πολλὰ καὶ στράτευμα ἀπὸ τὴν Κρήτην, Κέρκυρα, Μεθώνην, Ναύπλιον, καὶ Ἐγριπον, καὶ νὰ τρέξῃ βοήθειαν τῆς Πόλεως ἔδωκε δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐμπόρους ἄδισιν νὰ φέρουν ἀπὸ τὴν Βενετίαν εἰς τὴν Κωνσταντ. νῆτρον διὰ μπαρούτι καὶ ἄρματα.

Ἡ Γένουα ἔχουσα καὶ αὐτὴ πολλὰ συμφέροντα εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ τὸν Γαλατᾶ εἰς τὴν ἐξουσίαν της, ἔστειλε τὸν Ἰωάννην Δόγγον Ἰουστιανὸν μὲ 2 καράβια καὶ 700 Γενεβέζους.

Ὁ δὲ Γαβριὴλ ἔφερεν ὀλίγα καράβια. ἦλθαν δὲ καὶ ἄλλα μερικὰ ἀπὸ διάφορα μέρη πολεμικά καὶ ἐμπορικά. Οἱ δὲ ἔμποροι Βενετοὶ ὅπου ἦταν εἰς τὴν Πόλιν ἐσυρφευθήσαν καὶ ἐσυρφεύοντσαν νὰ μένουν μὲ τὰ καράβιά των εἰς βοήθειαν τῆς Πόλεως.

Ὁ δὲ Κωνστ. εἶπεν εἰς τὸν μυστικὸν τοῦ Γεώργιον Φραντζήν νὰ καταγράψῃ ὅλον τὸ στράτευμα τῆς Πόλεως καὶ εὐρέθισαν 7000 ἄνθρωποι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους 4973 ἦσαν Γραικοὶ, μαζὶ μὲ τοὺς καλογήρους, αἱ δὲ λοιπαὶ ἦταν Φράγκοι. μαθὼν τοῦτο ὁ Κωνστ. ἐπρόσταξε νὰ φυλαχθῇ μυστικόν. Ὁ δὲ Μωρέας δὲν ἤμποροῦσε νὰ στείλῃ βοήθειαν, διότι ὁ Σουλτάνος ἔστειλε καὶ τὸν ἐπολεμύσαε.

Καράβια δὲ ἦταν εἰς τὴν Πόλιν ὅλα 26, Γενεβέζικα 5, Βενετικά 5, Κρητικά 3, καὶ ἀπὸ ἓνα Γαλλικὸν Ἰσπανικὸν καὶ Ἀγκωντανόν, καὶ τὰ 10 Βυζαντινά. εἶχαν δὲ καὶ ἄλλα μικρά πλὴν τὰ ἐβούλεσαν. Λοιπὸν ἡ κυριωτέρα δύναμις των ἦτον εἰς τὸ κάστρον.

ΠΕΡΙ ΚΤΙΣΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

Τὸ Βυζάντιον ἐκτίσθη κατὰ πρῶτον ἀπὸ ἑνα Μανιάτην Βύζαν τὸ ἔνομα, πολλοὺς χρόνους πρὶν τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου, μόνον τὸ μέρος ὅπου τῶρα εἶναι τὸ Σεράϊμπουργου. καὶ ἐκατοικήσαν Μανιάται. μετὰ καιρὸν ἐκυριεύθη ἐμερεμετίσθη καὶ ἐκατοικήθη ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, ἔχοντες ἀρχηγόν τὸν Παιυσανίαν. Μετὰ Χριστὸν δὲ ἐπολεμήθη ἀπὸ τῶν Σαῶν καὶ κυριευθὲν τὸ ἐκρήμνισε, πλὴν ὁ ἴδιος πάλιν τὸ

ἔκτισε. Μετὰ πολλὰ δὲ τέλος ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε καὶ ἄλλο κάστρον τὸ ἐμεγάλωσε καὶ τὸ ὀνόμασε Κωνσταντινοῦ πόλιν. Μετὰ καιρὸν δὲ καὶ ἄλλα βασιλεῖς ἔκτισαν διαφόρους κουλάδες καὶ καστρότοιχα ὥστε ἡ Πόλις ἔγινε δυνατωτάτη, καὶ δὲν ἤμποροῦσαν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἔλθουν κοντὰ· διότι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος εἶχε τὴν θάλασσαν, ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν λιμένα, ὅπου ἐκλείετο μὲ ἄλυσίδα, ἀπὸ δὲ τὰς Βλαχέρνας ἕως τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες εἶχε κάστρον μὲ 4 ντουβάρια, ὑψηλοὺς κουλάδες, καὶ χαβούζια γεμάτα νερόν.

Κατὰ δὲ τὸ Ἑγρί καπι ἔξω ἀπὸ τὸ Τακίρ σεράϊ ἦτον κάστρον μὲ χωρὶς χανδάκι, λοιπὸν ὁ Κωνστ. εἶπε τὸν ναύκληρον τῶν Βενετῶν Ἀλγούσιον Διέδον καὶ ἐπῆρε τοὺς ναῦτας τῶν ναυαβίων του καὶ ἔσκαψαν χανδάκι τὴν 14 Μαρτίου, 4 δὲ Κωνστ. μὲ ὀλίγους στρατιῶτας ἐφύλαγεν εἰς τὸ ἐκεῖ βουνὸν διὰ νὰ μὴν ἔλθουν Τούρκοι ἔξαφνῶ.

Ἀπριλίου 2 ἔδωσαν τὴν ἄλυσον εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου τώρα εἶναι τὸ γεφύρι Μετζιτιές. ἦτον δὲ ἡ ἄλυσος χονδρὴ καὶ εἶχε δεμένα πολλὰ ξύλα μεγάλα, καὶ ἐφύλαγαν κοντὰ πολεμικὰ καράβια, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ ἔμβῃ μέσα ὁ ἐχθρὸς.

Τοιοιτοτρόπως λοιπὸν ἐτοιμάσθησαν οἱ Πολῖται καὶ ἐπερίμεναν τοὺς Τούρκους, κλαίγοντες καὶ παρακαλοῦντες τὸν Θεόν· καὶ ὅχι ξεφαντώνοντες εἰς τὴν Ζωοδόχον Πηγὴν, (ὡς λέγουν οἱ ἀνόητοι,) ὅπου τότε ἦταν ἔρημος καὶ καιεὶς δὲν ἐβγενεν ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

Τὴν πρώτην Ὀκτωμβρίου ἔστειλεν ὁ Σουλτάνος τὸν Κοτζὰ Τουραχάν βεην μὲ πολὺ στράτευμα ἀπὸ τὴν Ρούμελην εἰς τὸν Μωρέα διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Κωνστ. Δημήτριον καὶ Θωμᾶν νὰ μὴ βοηθήσουν τὴν Πόλιν. Κυριεύσαντες λοιπὸν οἱ Τούρκοι τὸ στενὸν καὶ τὴν Κόρυνθον μὲ τρέξιμον, ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀρχαδίαν, Ταγέα, Μαντινεῖαν, Μεσσήνην, Ἰθώμην, καὶ Μεσπολεύνην, τὴν δὲ Σιδυροπολύχνην δὲν ἠμπόρευσαν νὰ κυριεύσουν. Ἐπειδὴ δὲ ὅλον τὸ στράτευμα δὲν ἠμποροῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ στενὰ τῆς Μεσσηνίας ἔστειλε μερικὸν εἰς τὸ Λεοντάριον. Τοῦτο μαθόντες οἱ ἀδελφοὶ Κωνστ. ἔστειλαν κρυφὰ τὸν Ματθαῖον Ἀσάντην μὲ στράτευμα καὶ ἀπέκκοψε τὸν δρόμον των, καὶ κτυπῆσας τοὺς ἀφάνισε, καὶ ἐπίασε ζῶντα τὸν Ἀχμέτ πασᾶ υἱὸν τοῦ Τουραχάν, καὶ τὸν ἔστειλε πρὸς Δημήτριον εἰς τὴν Σπάρτην.

Ἐνῶ ἔκτιζαν τὸ Ραῦμελὴ Ἰσάρι ἕως Αὐγγαρέζος Ὁρβάν τῶνομα

κανονοχύτης τὴν τέχνην, ἐδούλευεν εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ ἔχυνε καν-
 νόνια, καὶ ἐπειδὴ ὁ μισθὸς τοῦ τὸν ἐφάνη ὀλίγος ἔφυγε καὶ ὑπῆγεν
 εἰς τοὺς Τούρκους. Ὁ δὲ Σουλτάνος τὸν ἐδέχθη φιλικῶς τὸν ἐφιλο-
 δώρισε καὶ τὸν ἐρώτησεν ἂν ἔμπορῇ νὰ κάμῃ καννόνιον μέγαλον
 καὶ νὰ ρίπτῃ μπάλα ὅπου νὰ κρημνίσῃ τὸ κάστρον τῆς Πόλεως· ὁ δὲ
 ὑπεσχέθη, ὅτι καὶ δυνατώτερα κάστρα ἔμποροῦν νὰ κρημνίσουν τὰ
 καννόνια ὅπου αὐτὸς κάμνῃ. Ἐδωκαν λοιπὸν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ ἀ-
 ναγκαῖα καὶ εἰς 3 μῆνας ἔλαβεν ἕνα μεγαλῶτατον καννόνιον, καὶ
 τὸ ἔβαλαν εἰς τὸ Ρούμελι Ἰσὰρ, καὶ τὸ ἐδοκίμασαν εἰς ἕνα καράβι
 Βενέτικον ὅπου διὰ μιᾶς τὸ ἐτρύπησε καὶ ἐβούλησεν ἰ. ὁ δὲ ναύκλη-
 ρος Ἀντώνιος Γύζος μὲ 30 ναῦτας ἐβήτηκεν εἰς τὴν ξηρὰν μὲ τὴν
 βάρκαν, ἀλλ' οἱ Τούρκοι τοὺς ἐπιάσαν καὶ τοὺς ἔστειλαν εἰς τὸ Δι-
 δυμότοιχον ὅπου τότε ἦτον ὁ Σουλτ. καὶ μετὰ 2 ἐβδομάδων τὸν
 μὲν Ἀντώνιον μὲ τοὺς περισσοτέρους ναῦτας ἐφόνευσεν, τὸν δὲ βοτήον
 τοῦ τιμωνίου ὅπου ἦτον εὐμορφον παιδίον τὸ ἔβαλεν εἰς τὸ σερᾶϊ δι
 ὀγλάνι του. Ἐπειτα ὁ Ὀρθάν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀνδριανούπο-
 λιν καὶ ἔχυσεν ἄλλο καννόνι μεγαλῆτερον ἀπὸ τὸ πρῶτον. ὅταν δὲ
 ἦλθεν ὁ Σουλτ. εἰς Ἀνδριανού. τὸν Ἰανουάριον ἐπρέσταξε νὰ δοκι-
 μαθῇ καὶ ἐκέρυξε τὴν ὥραν ὅπου θὰ τὸ ρίψουν διὰ νὰ μὴ τρομά-
 ξουν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸν κρότον. ὅταν δὲ ἐρρίφθη ὁ μὲν κρότος
 καὶ ἡ βοή ὑπῆγαν μακρὰν ὡς 160 στάδια, ἡ δὲ πετρίνη μπάλα ὑ-
 πῆγε μακρὰν ἕνα μίλιον καὶ ἐχώθη εἰς τὴν γῆν ὡς μίαν ὀργυίαν.

Ὁ δὲ Βεζίρης Χαλίλ πασᾶς ἐπειδὴ ἦτον φίλος κρυφὸς τοῦ Κωνσ-
 ταντίνου τὸν ἐμύνησε ταῦτα, καθὼς καὶ τὸν ἐφανερώωνεν ὅλα ὅσα ἔ-
 καρναν οἱ Τούρκοι, καὶ ἔπασχε νὰ μὴ παρῇ ἡ Πόλις.

Τὰς ἀρχὰς τοῦ Φεβρουαρίου 1453 ἔστειλαν τὸ μέγα καννόνι, καὶ
 ἐσύρετο ἀπὸ 30 ἁμάξια καὶ 120 δυνατὰ βώδια, ἐμπρὸς εἰς αὐτὸ ὑ-
 πῆγεναν 200 ἄνθρωποι διὰ νὰ προσέχουν νὰ στέκῃ εἰς ἰσομετρίαν.
 εἰς δὲ τὸν δρόμον ὑπῆγεναν 200 σχάπται καὶ 50 λεπτουργοὶ διὰ
 ἰσάζουν τὸν δρόμον καὶ νὰ κάμουν γεφύρια ἐκεῖ ὅπου ἦταν ρεύματα
 καὶ λάκοι. καὶ μῶλις εἰς 2 μῆνας ἔμπόρεσαν νὰ ἔλθουν τὸν 4 ἡμε-
 ρῶν δρόμον.

Ὁ δὲ Καρατζά βεης ὅπου εἶχε εἰς τὴν ἐξουσίαν
 τοῦ τὸ καννόνι εἶχε μαζὶ του 10,000 στρατιῶτας, καὶ ἕως νὰ ἔλ-
 θῃ τὸ καννόνι ἐκυρίευσε πολλὰ μέρη κατὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν.
 τότε παρεδόθησαν ἡ Μεσέβρια ἡ Ἀγγελὼ καὶ ἡ Βύζα, τὸν δὲ Ἀγι-
 ον Στέφανον ἐκυρίευσε μὲ τρέξιμον καὶ ἔσφαξεν ὅλους τοὺς κατοίκους!

Τὰ δὲ λοιπὰ μέρη παρεδύθησαν χωρὶς ἀντίστασιν. πρῶτον ἡ Σουλτα-
βρία δὲν παρεδόθη τότε ἀλλὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πόλεως.

Περὶ τὰ τέλη του Μαρτίου ἔφθασε τὸ καννόνι 5 μίλια μακρὰν ἀ-
πὸ τὴν Πόλιν, καὶ ὁ Καρατζά βεης ἄρχισε νὰ τρέχει τριγύρω αὐτῆς.

Ἡ δύναμις τῶν Τούρκων ἦτον ἔξω ἀπὸ τὸ μέγα καννόνι καὶ ἄλ-
λα 2 ὀλίγον μικρότερα καὶ 14 τάπρις μὲ πολλὰ καννόνια κοινὰ. ὁ-
λον δὲ τὸ στράτευμα ἦτον περίπου ἀπὸ 300.000, ἀπὸ τοὺς ὁποίους
ἦταν πολλοὶ γιλιὰδες δερβίση, καὶ πλῆθος βρῆσοι μωαμεθανοί, διότι
γράφει τὸ βιβλίον των ὅτι τὸ στράτευμα ὅπου ἤθελε κυριεύσῃ τὴν
Κωνσταντινούπολιν θὰ εἶναι ἀναμάρτητοι, καὶ θὰ ἀπολαύσουν τὰ
αἰώνια ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου !!! Ἡ δὲ ἀρμάδα τῶν Τούρκων
300 ἢ 400 καράβια, καπετὰν πασᾶς δὲ ἦτον ὁ ἀρμιστὴς Χρῆστος Βούλ-
γαρης Μπαλτὰ ὀγλοῦ Σουλείλάν βεης, καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομά του ὠνό-
μασαν τὸ Μπαλτὰ λιμάνι, διότι ἐκεῖ ἐκάθιτο ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα.

ΕΡΧΟΜΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ.

Μαρτίου 23 1453 ἡμέρα παρασκευῇ ἀνεχώρησεν ὁ Σουλτάνος ἀ-
πὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν μὲ ὅλον του τὸ στράτευμα, καὶ Ἀπ-
ρηλίου 5 ἡ ὥρα μία τὸ πρωὶ ἦλθε δύο ἡμισυ μίλια μακρὰν ἀπὸ τὴν
Πόλιν, τὴν ἄλλην ἡμέραν παρασκευὴν ἦλθαν ὅλλοι οἱ Τούρκοι ὡς ἐνα-
μίλιον κοντὰ εἰς τὴν Πόλιν. Καὶ μετὰ τὸ μεσημερινὸν ναυάζει τῆς
παρασκευῆς ἐκηρύχθη ὁ πόλεμος, καὶ ἐδιωρίσθησαν οἱ τόποι ὅπου θὰ
σταθοῦν τὰ στρατεύματα. Ὁ Σουλτ. ἔστησε τὰς πέντας του εἰς
τὸν Μπάλτεπε, ἐκεῖ ἔστησαν καὶ τὸ μέγα καννόνι μαζῇ μὲ τὰ 2
μικρότερα ἀντικρυ εἰς τὸ Τόπκαπι, Ἐδρινέκαπι, καὶ Σουλαῦκουλε.
τὰς δὲ 14 τάπρις τὰς ἔβαλαν εἰς ἄλλα μέρη. Οἱ Ἀνατολῖται ἐσ-
τάθησαν ἐπὶ Μπάλτεπε ὡς τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες, οἱ Ρουμελιῶται
ἀπὸ Μπάλτεπε ὡς τὸν Κεατχανά, ὡς ἐφεδρεία δὲ ἦγουν στράτευμα
ποῦ νὰ τρέχῃ παντοῦ διορίσθη τὸ ἡμισυ τοῦ στρατοῦ, καὶ ἔμενεν ὀ-
πίσω ἀπὸ τὸ Μπάλτεπε. Ὁ δὲ Ζαγανὲς πασᾶς καὶ ὁ Καρατζᾶς
μὲ πολλοὺς Τούρκους ἐπέρασαν εἰς τὸ μέρος τοῦ Χασίμπασα καὶ τοῦ
Σταυροδρομίου. ὅπου τότε ἦταν τόποι ἀκατοίκητοι.

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ.

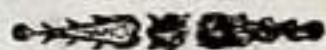
Κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὅπου ἦλθαν οἱ Τούρκοι ἄφησε καὶ ὁ Κωνσ-
ταντῖνος τὸ παλάτιον καὶ ἐνδύθη στρατιωτικὰ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν

θέσιν του ὅπου ἦτον ὁ κουλάς τοῦ Τόπκαπι. Κοντά του ἦτον ὁ Ἰουστιάνης τὸν ὁποῖον ἔχαιμεν ἀρχιστράτηγον τῆς Πόλεως. Εἰς αὐτὸ τὸ κινδυνώδες μέρος ἐστάθησαν 3000 στρατιῶται ἀπὸ τοὺς ὁποίους 500 ἦσαν Γενοβέζοι. οἱ δὲ λοιποὶ Χριστ. ἀμοιράσθησαν παντοῦ.

Τὸ Ἐγρί καπι ἐδώθη εἰς τὸν Καρύστιον Θεόδωρον, ὅπου ἦτον ἀνδρεῖος καὶ ἐπιτήδειος τοξότης. Τὸ Ἐδρινέ καπι ἐδώθη εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Βρεκιάρδους Παῦλον Ἀντώνιον καὶ Τρώϊλον. Τὸ Τεκίρ σεράϊ καὶ ὅλον τὸ ἐκεῖ μέρος ἐδώθη εἰς τὸν μυνίστρον τῆς Βενετίας Ἰερώνυμον Μηνότιν, καὶ εἰς τὴν διαταγὴν του ἐβλήθησαν αἱ Βενετοὶ ἔμποροι. Τὸ μετὰ ταῦτα μέρος ὅπου δὲν ἔχει ἐξωτερικὸν ντουεάρι καὶ εἶναι ἔμπρὸς τοῦ βουνὸν ἐδώθη εἰς ἕνα Γερμανὸν Ἰωάννην Γράντην ὁποῖος εἶχε τέχνην νὰ κάμνῃ ὑπογείους δρόμους, διότι ὅλοι ἐπίστευαν ὅτι οἱ Τούρκοι ἐκεῖ θὰ κάμουν λαγοῦμι νὰ κρημνίσουν τὸ κάστρον, καθὼς καὶ ἐγένεν ἀλλ' αὐτὸς ἐματαιώσε τοὺς σκοποὺς των. Τὰς Βλαχέρνας ἕως τὴν Ξυλόπορτα ἐφύλαγεν ὁ Καρδινάλης Ἰσίδωρος μετὰ τοὺς Λατίνους καὶ Χίους. ἀπ' ἐκεῖ ὡς τὸ Πετρί ἐφύλαγαν 2 Γενοβέζοι Ἰερώνυμος καὶ Λεωνάρδος. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Μπαλιούκ παζαρ ἐφύλαγεν ὁ Λευκᾶς Νοταρᾶς ὁ βεζίρης τῆς Πόλεως, μετὰ 100 καβαλαρέους καὶ 500 σφεδονιστὰς καὶ τοξότας. Ὅλον τὸ χωριστὸν κάστρον τοῦ Βυζαντίου ἦγον τὸ Σεράϊμπουργου, ἐφύλαγαν αἱ ναῦται αἱ Κρητικοί, (οἱ ὁποῖοι ἐφύλαξαν τὴν θέσιν των 2 ἡμέρας καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν.) Ἀπὸ τὸ Ἀχὼρ καπι ὡς τὸ Κοῦμ καπι ἐφύλαγεν ὁ μυνίστρος τῆς Ἰσπανίας Πέτρος Ἰουλιανός. Ἐκεῖθεν ὡς τὰ Ὑψωμαθεῖα ἐφύλαγεν ὁ Βενετὸς Ἰάκωβος Κονταρίνης. Ἐκεῖθεν ὡς τοὺς Ἐπτὰ κουλάδες ἐφύλαγαν αἱ καλόγηροι καὶ ὁ Ὁρχάνης μετὰ τοὺς Τούρκους του. Ἀπὸ τὴν θάλασσαν τῶν Ἐπτὰ κουλάδων ὡς τὴν θύραν αὐτῶν ἐφύλαγαν ὁ Γενοβέζος Μανουῖλ, καὶ ὁ Βενετὸς Κανταρίνος Κονταρίνης, μετὰ 200 τοξότας καὶ σφεδονιστὰς. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Σηλυβρί καπι ἐφύλαγεν ἕνας Βενετὸς Σαβροῦζος Κόρνερς. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Μεβλεανέ καπι ἐφύλαγαν ὁ μηχανικὸς Θεόδωρος Παλαιολόγος, ὁ Γενοβέζος Μαυρίκιος Καταναῖος, καὶ ὁ Βενετὸς Νικόλαος Μοξενίγος. Ἐκεῖθεν ὡς τὸ Τόπκαπι ἐφύλαγεν Βενετὸς Δολφῖνος. Εἰς τὴν αὐλὴν τῶν 12 Ἀποστόλων (ἐκεῖ ὅπου τώρα εἶναι τὸ Σουλτάν Μεχμέτ τζαμι,) ἐπερίμεναν ὁ Δημήτριος Κατακουζηνὸς καὶ ὁ γαμβρὸς του Νικηφόρος Παλαιολόγος μετὰ 700 στρατιῶτας, καὶ ἐφυλάχαν παντοῦ ὅπου ἦτον κίνδυνος.

Τὸν Κίττ' κούλ' ἐφύλαγαν ὁ Τρεβισάνος μὲ τὸ καράβι του καὶ 50
ἀνθρώπους. Τὴν 9 Ἀπρηλίου ἔβαλαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον 9 κα-
ράβια πολεμικὰ, καὶ καπετὰν πασᾶς εἰς αὐτὰ ἐγινε κάποιος Ἀντώ-
νιος. Τὰ δὲ ἄλλα καράβια ἔμειναν εἰς τὸν λιμένα ἀργά.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Α' πρηλίου 11 ἐτελείωσαν ὅλοι αἱ τάξεις τῶν Τούρκων, καὶ ἐρρίψ-
θη πρῶτον τὸ μέγα καννόνικον εἰς τὸ Τόπ καπι. Οἱ Πολῖται
ἀκούσαντες τὴν βοὴν ἐκυριεύθησαν ἀπὸ φόβου εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀλλ' ἔ-
μετὰ δύο τρεῖς καννονίας ἐκατάλαβαν τὸ λάθος των καὶ αὐτοὶ καὶ
οἱ Τούρκοι· διότι τὸ καννόνι αὐτὸ ἐχρημάζετο 7 ὥρας διὰ τὰ γεμύ-
ση, καὶ 200 ἀνθρώπους· ἀλλὰ καὶ μετ' ὀλίγον ἔσπασε καὶ ἐσκότωσε
πολλοὺς, καὶ τὸν ποιητὴν του Ὁρβάν! Ὁ μὲν Σουλτ. ἐπ-
ρόσταξε νὰ χύσουν ἄλλο, οἱ δὲ Γενεῖζοι τοῦ Γαλατᾶ θέλοντες νὰ εἴ-
ναι φίλοι τοῦ Σουλτ. τὸν ἐσυμβούλευσαν ὅτι μετὰ κάθε καννονίαν νὰ
σκεπαῖν τὸ καννόνι μὲ μάλλινα σκεπάσματα καὶ νὰ τὸ ἀλείφουν μὲ
λάδι, (τὸ ὅπαιον τοῦ τὸ ἐδίδαν αὐτοὶ κρυφά.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ δεύτερον καννόνιον ἐρρίπταν μπάλας πολλὰς
οἱ Τούρκοι ἀλλὰ τὸ κάστρον δὲν ἐκρήμνιζε, διότι οἱ Πολῖται εἰς τὸ μέ-
ρος ὅπου ἐκτύπα ἡ μπάλα ἔβαιναν κορσαναοθέστην. Κατὰ δυστυ-
χίαν ὅμως ἕνας μυστρός Οὐγγαρέζος ἦλθεν εἰς τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὸν
Οὐνιάδην διὰ μίαν αἰτίαν, αὐτὸς εἶδεν ὅτι ἡ μπάλα ἐκτύπα ὅλο εἰς
ἕνα μέρος, καὶ ἀπὸ ἀνοησίαν του ἐρμείνευσε τὸν Σουλτ. ὅτι ἡ μία
καννονία νὰ κτυπᾷ τὴν ὀργυῖαν μακρὰν ἀπὸ τὴν ἄλλην, καὶ αὕτη ἐ-
κέῖθε. καὶ ὅταν ἐγινεν ἔτσι ἐκρήμνισε τὸ κάστρον, ὡς θέλωμεν εἰπεῖ.

Τὴν 12 Ἀπρηλίου τὸ πρῶτ' ἦλθεν ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα εἰς τὸ Βίπε-
σίκτασι χωρὶς νὰ κάμῃ τίποτε, ἀλλ' οἱ Χριστιανοὶ ἐφυσήθησαν καὶ
ἀνέβασαν ἄνθρωπον εἰς τὸν κούλ' τοῦ Γαλατᾶ διὰ νὰ βλέπῃ τί οἱ
Τούρκοι κάμνουν καὶ νὰ δίδῃ εἰδήσιν εἰς τοὺς Πολίτας.

Ἀπὸ 12 ἕως 18 Ἀπρ. τίποτε ἄξιον λόγου δὲν ἐγινεν εἰμὶ μικραὶ
αἱματοχυσίαι, ὅπου οἱ Τούρκοι ἐσκοτώνοντο πολλοὶ διὰ νὰ μὴν ἀφῇ-
σων νεκρὸν εἰς τὸν δρόμον, ἀλλὰ νὰ τοὺς σηκώνουν εἰς τὸν ὦμον
των καὶ νὰ τοὺς θάπτουν ἐκεῖθεν.

Τὴν 18 Ἀπρ. τὸ βράδυ πολλοὶ Τούρκοι ὑπερῆσαν εἰς τὸ κάστρον.

καὶ ἰδοκίμασαν νὰ ἔμβουν ἀπὸ παντοῦ οἱ Πολῖται τότε ἐφοβήθησαν μήπως παρῇ ἡ Πόλις διότι δὲν ἦταν ἀκόμη ἐτοιμοὶ διὰ τέτοιον πόλεμον. ἀλλὰ μετὰ 6 ὥρῳν πόλεμον μὲ τὸ φεγγάρι ἔφυγαν οἱ Τούρκοι καὶ ἄφησαν 200 νεκροὺς. χριστιανὸς δὲ κανεὶς οὗτ' ἐπληρώθη οὗτ' ἐσκοτώθη.

Ο ΚΑΤΑ ΤΑ ΥΨΩΜΑΘΕΙΑ ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΛΕΜΟΣ.

Α' πρηλίου 20 ἔνν καράβι Πολίτικον μὲ τὸν Φλαντανέλα ναύκληρον ἔφερεν ἀπὸ τὴν Σικελίαν σιτάρη, καὶ 3 Γενοβέζικα φορτομένα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Κωνστ. σιτάρη κρ. λάρι κρ. αἰ λάδι καὶ ἄλλα, ἔρχοντο εἰς τὴν Πόλιν ἐπειδὴ ἐφύσα Νότος, (ἐνῶ πρὸ ἡμερῶν ἐμποδίζοντο ἀπὸ τὸν καιρὸν εἰς τὴν Χίον.) Ἀλλ' ἡ ἀρμάδα τῶν Τούρκων τὰ εἶδεν ἀπὸ μακρὰ καὶ ἐσπικώθησαν ἀπὸ τὸ Μπεσίχ ταςι 150 καράβια καὶ ἐπρόφθασαν τὰ 4 χριστιανικὰ ἔμπρὸς εἰς τὴν Βλάγκα. ἔξοφνα τότε ἔπαυσεν ὁ ἄέρας καὶ δὲν ἤμπορέσαν νὰ ἔλθουν εὐθύς κοντὰ, πλὴν μετ. ὀλίγον ἤλθαν κοντὰ καὶ ἔρχισαν νὰ πολεμοῦν μὲ κανόνια. ἤλθαν δὲ τόσον κοντὰ ὅπου οὐτε κωπία ἤμπορεῦσαν νὰ τραθήσουν. Ὁ καπετὰν πασᾶς ἐκυνήγησε τὸ Πολίτικον καράβι καὶ τὸ ἐπίασε ἀπὸ τὴν πρίμνην καὶ ἐσκάλωσε τὸ τσεγγέλι του δυνατὰ ὅπου τὰ δύο καράβια ἔμειναν κολητὰ, ἀπὸ δὲ τὰ πλάγια τὸ ἐπίασαν καὶ ἄλλα Τουρκικὰ μεγάλα καράβια, τὰ δὲ λοιπὰ ἐπολέμουν μὲ τὰ 3 Γενοβέζικα. Τότε οἱ χριστ. μετεχειρίσθησαν τὸ ὑγρὸν πῦρ ἡγοῦ μπαρλότο, καὶ ἔχυναν γεράτα ἀγγεῖα ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἀφάνιζαν καράβια καὶ Τούρκους. Δύο ὥρας σχεδὸν ἐβαστοῦσεν ὁ πόλεμος ἰσόμετρος, ἀλλὰ τέλος ἡ νίκη ἐδόθη εἰς τοὺς Χριστιανούς, καὶ ἐπολέμουν μὲ θάρρος, διότι Τούρκοι ἦταν πολλοὶ σκοτωμένοι.

Ὁ Σουλτάνος τότε ἐστέκετο ἔξω ἀπὸ τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες καὶ ἔβλεπε τὴν ἀναξιώτητα τῆς ἀρμάδας του, τόσον δὲ ἐθύμωσεν ὅπου δὲν ἤμπορεῦσε νὰ κρατηθῇ καὶ ἐξέχασε τὴν θέσιν ὅπου εὕρισκετο καὶ τὸ ἑαυτὸν του καὶ ἔτρεξε καθάλαρτης εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐβράχη ὡς τὰ γόνατα, ὀπίσω του δὲ ἔτρεξαν καὶ ὅλοι οἱ φύλακές του. Τὸ κίνημα τοῦτο ἔδωκεν ὀλίγον θάρρος εἰς τοὺς Τούρκους ἀλλ' ὀλίγας στιγμὰς μόνον, διότι μετ' ὀλίγον ἔφυγαν εἰς τὸ Μπεσίχ τασικαῖως.

Τὰ δὲ 4 Χριστ. καράβια ἐπερίμεναν κοντὰ εἰς τὸ κάστρον διότι ἐφοβοῦντο νὰ μὴ κτυπηθοῦν πάλιν ἀπὸ τοὺς Τούρκους· τὸ δὲ βράδυ ὁ Τρεβισάνος καὶ ὁ Ζαχαρίας Γριώνης ἐβγήκαν ἀπὸ τὸν λιμένα μὲ 2

να ἀκολουθήσουν τὸν πόλεμον. ἀλλ' ἐφύτρωσεν ἄλλη δυσκολία, δη-
λαδὴ πῶς νὰ περάσουν τὰ καράβια εἰς τὸν λιμένα τῆς Πόλεως, ἐ-
πειδὴ ἐκατάλαβαν ὅτι νὰ κτυπεῖν μόνον ἀπὸ τὴν ξηρὰν δὲν φθάνη,
ἀλλὰ νὰ ἔμβουν ἀπὸ τὴν ἄλυσον ἦτον ἀδύνατον. Ἐν τῷ μεταξύ
ἐδόθη ἡ ἰδέα εἰς τὸν Σουλτ. ἀπὸ ἐν. Χριστιανὸν ὅτι νὰ περάσουν τὰ
καράβια διὰ ξηρᾶς.

Αὐτοὶν ἐσίαζαν τὸν δρόμον καὶ ἀπὸ τὸ τὸ Δολμᾶ μπαξε ἀνέβησαν
εἰς τὸ Σταυροδρόμι καὶ ἐπὶ τὸ Ὅκ μείδαν κατέβησαν εἰς τὸ Κασιμ-
πασα. ἔκαισαν δὲ ὅλον τὸν δρόμον ὡς ἀν χανδάκι μὲ ξύλα στερεῖν,
καὶ ἄλειψαν τὰ κιζάνια καὶ τὰ φαλάγγια μὲ βούτυρον, καὶ μέγα-
ρακιλέκια καὶ ἄλλας ριγχανὰς ἐπέρασαν πρῶτον μὲν μικρά τινα κα-
ράβια χάριν δοκιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ μεγάλα, τὸ ὅλον 72. καὶ ὅλα
αὐτὰ ἔγιναν εἰς μίαν μόνην νύκταν ἀπὸ ἀναρίθμητα χέρια!

Ἐὖ πρὶν ἄμα εἶδαν οἱ Πολῖται τὰ Τουρκικὰ καράβια μέσα ἐλυπή-
θησαν διότι ἔπρεπε νὰ στείλουν καὶ ἀντίκρυ εἰς αὐτὰ πολλοὺς ἀνθ-
ρώπους. ἤρχισαν δὲ νὰ σκέπτονται πῶς νὰ γλητώσουν ἀπὸ αὐτὰ,
πρὸ πάντων οἱ Βενετοὶ καὶ Γενουέζοι ἤθελαν νὰ κάμουν τί μὲ τὰ κα-
ράβιά των. Ἐπειδὴ τὰ Χριστ. καράβια ἦτον κοντὰ εἰς τὴν ἄλυ-
σον ἐφοδοῦντο μὴ τὰ κτυπήσουν οἱ Τούρκοι διὰ μ.ᾶς ἀπ' ἔξω καὶ
μέσα, διὰ τοῦτο ἔστειλαν μικρὸν κάταργον εἰς τὸ Κουρσοῦμ μαγαζὶ
διὰ νὰ βλέπῃ τὰ κινήματα τῆς εἰς τὸ Ἀπείκτασι Τουρκ. ἀρμάδας.

ΠΑΣΧΗΖΟΥΝ ΝΑ ΚΑΥΣΟΥΝ ΤΑ Εἰς ΤΟΝ ΛΙΜΕΝΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΚΑΡΑΒΙΑ ΚΑΙ ΔΗΟΤΥΧΕΝΟΥΝ.

Α' πρὸ τοῦ 20 ἐσυνάχθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου τοῦ
Φόρου οἱ 12 σύμβουλοι τοῦ πολέμου (οἱ ὅποιοι ἦσαν Βενετοί,) καὶ
μετὰ πολλὰ ἐσυμφώνησαν νὰ καῖσουν τὰ εἰς τὸν λιμένα Τουρκικὰ
καράβια κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ὁ Ἰάκωβος Λόκος ἐπῆρε 2 καράβια μεγάλα καὶ ἔδεσε γύρωθεν
σάκκους γεμάτους βαμβάκι καὶ μαλλί διὰ νὰ μὴ περνοῦν αἱ μπάλες,
ὀπίσω ἀπὸ αὐτὸν ἦσαν ἄλλα 5 μικρότερα καράβια, καὶ εἰς ὅλα ἐμ-
πρὸς ἀπὸ μία βάρκα διὰ νὰ τραβᾷ, καὶ εἰς ὅλα εἶχαν πολλὴν πίσσα
μπαροῦτι κ. τ. λ. καὶ ἤθελαν νὰ πέσουν ἑξαφνα τὴν νύκτα εἰς τὰ
Τουρκικὰ καράβια, καὶ βέβαια ἤθελαν τὰ καῖσουν. Ἀλλ' οἱ Γενουέ-
ζοι τοῦ Γαλατᾶ ἐπρόδοσαν τὸ σχέδιον εἰς τοὺς Τούρκους! Ὁ Σουλτ.
καὶ οἱ ἄλλοι εἰς τὸ ἔμελλόν παρήγγειλε νὰ καῖσιν τὰ καράβια νὰ προσέχουν.

Τὴν νύκτα λαπὸν τῆς 28 Ἀπρ. σκοτεινὰ χωρὶς φῶς ἐκίντησαν τὰ Χριστ. καράβια ἀπὸ τοῦ Μπουλὸν παζάρι κατ' ἐπάνω εἰς τὰ Τουρκι-
κὰ· οἱ δὲ Τοῦρκοι ἔχοντες τὴν εἰδησιν ἐπροφυλάτοντο. Ὁ Κόκος μὲ
τὸ ἓνα καράβι ἐτρέξε πρῶτος εἰς τὸ μέσον τῶν Τουρκικῶν, ἀλλ' οἱ Τοῦρ-
κοι μὲ πολλὰς καννόνιας τὸ ἐτρύπησαν καὶ ἐβούλησε καὶ ἐχάθη αὐ-
τὸς μὲ 18 ἀξιωματικούς καὶ 72 ναῦτας. τὸ ἄλλο καράβι δὲν ἐβλεπε
τὰ γινόμενα ἀπὸ τοῦ σκότους καὶ ἦλθε κοντὰ καὶ τὸ ἐτρύπησαν, ἀλ-
λ' ἐπρόφθασε καὶ ἔφυγε μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα 5 κινυγούμενα.

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ὡς τὴν πρώτην Μαΐου τίποτε ἄξιον λόγου δὲν ἐγένετο, ἀλλ' ἐπειδὴ
αἱ τροφαὶ τῆς Πόλεως ὀλιγώστευσαν καὶ μὲ τὸ νὰ ἔκαμεν ὀλί-
γην διακοπὴν ὁ πόλεμος μερικοὶ στρατιῶται ἄφησαν τὰς θέσεις των
καὶ ὑπῆγαν νὰ εὑρουν τροφάς· ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι εἶδαν τὰ ἀφύσκητα
μέρη καὶ τρέξαντες ἐρρίψαν τὰς διὰ σκέπην τῶν στρατιωτῶν τέν-
τας καὶ φάθας. εὐθὺς μὲν οἱ Χριστ. τοὺς ἐδίωξαν καὶ ἐβάλαν ἄλλας,
ἀλλ' ὁ Κωνσταντῖνος ἐθύρωσε πολὺ, μαθὼν δὲ τὴν αἰτίαν ἐπρόστα-
ξεν ὅτι οἱ μὲν στρατιῶται νὰ στέχονται εἰς τὰ μέρη των οἱ δὲ γέ-
ροντες καὶ ἀδύνατοι νὰ τοὺς φέρον τὰς τροφάς.

Ἀναγκασθεὶς ἀπὸ χρήματα ὁ Κωστ. ἐπῆρε πολλὰ ἀσήμια ἀπὸ τὰς
ἐκκλησίας καὶ τὰ ἔχουσε μονέδα.

Μαΐου 8 οἱ Πολῖται ἔστρεψαν 2 καννόνια εἰς τὸν Μπαλατᾶ ἄνω
εἰς τὸ κάστρον καὶ ἔρχισαν νὰ κτυποῦν τὰ Τουρκικὰ καράβια, ἀλλ'
αἱ ζημίαι ὅπου ἔκαμναν εἰς αὐτὰ ἀνὰγκασαν τοὺς Τοῦρκους ν' ἀρχί-
σουν καὶ αὐτοὶ ταῖς καννοισῖς, ἀλλὰ δὲν ἔκαμαν τίποτε.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἔστειλεν ὁ Κωστ. ἓνα καράβι μὲ Τουρκικὴν παν-
τιέραν καὶ μὲ ναῦτας ἐνδυμένους Τουρκικὰ, διὰ νὰ ἐπάγουν εἰς τὴν
Ἀσπρηνέαν νὰ εὑρουν τὴν ἀρμάδα ὅπου ὑπεσχέθη νὰ στείλῃ ἡ
Βενετία διὰ βοήθειαν τῆς Πόλεως. Ἀλλὰ μετὰ 20 ἡμέρας τὸ κα-
ράβι ἐγύρισεν ὀπίσω χωρὶς νὰ φέρῃ καμίαν ἰδησιν, καὶ γνωρισθὲν ἀ-
πὸ τοὺς Τοῦρκους ἐκυνιγήθη, ἀλλ' ἐπρόφθασε καὶ ἐμβῆκε μέσα.

Μαΐου 5 οἱ Τοῦρκοι ἐβάλαν εἰς τὸ ὑψωμα τοῦ Σταυροδρομίου με-
γάλα καννόνια καὶ ἐκτύπουν τὰ καράβια ὅπου ἦταν κοντὰ εἰς ὅλυν-
σον, καὶ τραπήσαντες ἓνα τὸ ἐβούλησαν! αὐτὸ ἦτον τῶν Γενεβέζων
τοῦ Γαλατᾶ φορτομένον πραγματείας ἀξίας 12.000 Βενετικῶν φλω-
ρίων, καὶ ἐπαιήθησαν ὅλοι οἱ δαδρωπαί του. Οἱ Παλατιανοὶ κρηρῶνέ-

ἦσαν εἰς τὸν Σουλτ. διὰ τὴν ἐνθὺ ἦσαν φίλοι τοὺς ἐξημίωσαν, ὁ δὲ Σουλτ. εἶπεν ὅτι δὲν ἐγνώριζε πῶς ἦτον ἰδιὸν τῶν, ἀλλὰ νὰ περιμένουν νὰ πάρῃ τὴν Πόλιν καὶ νὰ τοὺς πληρώσῃ.

Τὰ δὲ καράβια ὅπου ἐφύλαγαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον ἀπαιδῇ τὰ ἐπὶ ἤσαν πολὺ αἱ μπάλαι τοῦ Σταυροδρομίου, ἔλυσαν τὴν ἄλυσον καὶ ἐτράβηχθησαν κοντὰ εἰς τὸν Γαλατὰ· ἀλλὰ τὴν 11 Μα. μετὰ τὸ ἔπαυσεν ὁ κανονοβολισμὸς ἦλθαν πάλιν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον.

Μα. 7 τὸ βράδυ 50.000 Τούρκοι ἐδοκίμασαν νὰ ἔρθουν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἐκαυσαν τὴν κωστρόπορτα τοῦ εἶναι κολλητὴ εἰς τὸ Τεκίρ σεράϊ· ἀλλὰ μετὰ 8 ὥρῶν πόλεμον ἔχυσαν πολλοὺς καὶ ἔφυγαν τὴν δὲ πόρτα εἰς Χριστ. ἔκτισαν μὲ ντουβάρη.

Μα. 12 πάλιν 50.000 Τούρκοι ἐδοκίμασαν νὰ ἔρθουν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Τεκίρ σεράϊ, ἀλλ' ἐδιώχθησαν νικημένοι.

Μα. 14 οἱ Τούρκοι ἔφεραν τὰ κανόνια ἀπὸ τὸ Σταυροδρομὶ εἰς τὸ Χάσκι, καὶ ἐκτυποῦσιν τὴν Πόλιν κατὰ τὸ Ἀϊβασαρί· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν ὠφέλησαν, καὶ τὰ ἔφεραν πάλιν ἀντίκρου εἰς τὸ Τόπκαπι. διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ποῖται ἔβαλαν εἰς αὐτὸ τὸ μέρος 300 Ἰταλοὺς ἀρματωμένους μὲ καλὰ τουφέκια.

Μα. 16 ἦλθαν κοντὰ εἰς τὴν ἄλυσον μερικὰ καράβια ἀπὸ τὸ Ἰπείσις χωρὶς παντέρας, οἱ δὲ Χριστ. δὲν τὰ ἐγνώριζαν, ἀλλ' ὅταν ἄρχισαν νὰ κανονοβολοῦν τὰ ἐγνώρισαν καὶ τὰ ἐδιώξαν.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΜΝΟΥΝ ΥΠΟΓΕΙΟΥΣ ΔΥΟΜΟΥΣ ΔΙΑ ΝΑ ΑΝΑΘΑΥΓΥΡΙΣΟΥΝ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟΝ.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἔφεραν οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὴν Σεφείαν λαγοῦρ-μοσκέπτας καὶ ἄρχισαν νὰ κάμνουν λαγοῦρμια διὰ νὰ βάλλουν μπειροῦτι νὰ κορηνίσουν τὸ κάστρον. Τὸ πρῶτον λαγοῦρμι ἐγένετο εἰς τὸ Ἐγρί κκι, καὶ εἶχε μάκρος μισὸν μίλιον φραγκικόν, εἶχαν δὲ ἔλθουν κάτω ἀπὸ τὰ θεμέλια τοῦ κάστρου, ἀλλ' εἰ στροπιδῶται τὸ ἔκατάλαβαν καὶ τὸ εἶπαν τὸν Χωνστ. ὁ ἐπὶ οὗτος ἔβαλε τὸν Γιάντην (ὅπου ἦτον τέγνη του,) καὶ μὲ πολλοὺς ἀνθρ. ἔσκαψεν εἰς πολλὰ μέρη καὶ τῦρε τὸ λαγοῦρμι, καὶ ἔκαυσαν τὰ ξύλα καὶ ἐσκοτώσαν τοὺς ἐργάτας. Μαΐου 20 τῦραν καὶ ἄλλο λαγοῦρμι κοντὰ εἰς τὸ πρῶτον καὶ ἔκαυσαν τοὺς ἐργάτας καὶ Τούρκους. Μα. 22 τῦραν ἐκεῖ κοντὰ ἄλλα 2, εἰς τὸ ἕνα ἔκαυσαν ὀλίγους Τούρκους, εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἔκαυσαν τοὺς ἐργάτας. Μα. 23 τῦραν καὶ ἄλλο, ἐπίασαν δὲ 2 ζῶντας

Εργάτας καὶ κόψαντες τὰ κεφάλια των τὰ ἐπέταξαν ἔξω ἀπὸ τῆς Πόλεως. Μα. 24 ἤσαν καὶ ἄλλο ὅπου ἀν δὲ εὐρίσκετο ἤθελε φέρη κα-
καχόν, διότι εἶχαν ἔλθῃ 10 πόδας μέσα ἀπὸ τὸ κάστρον! Τὴν 25
ἤσαν καὶ ἄλλο. Καὶ ἀπὸ τότε ἄφησαν τὸ σκάψμα ὡς ἀνωφαλός.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΡΙ ΚΑΠΙ ΕΛΕΠΟΛΙΣ ΣΥΛΙΝΟΝ ΚΑΣΤΡΟΝ.

Μαῖου 18 ἡμα ἔφεξεν οἱ Πολῖται ἐκπάσθουσιν ὅταν εἶδαν μίαν
μεγαλωτάτην μηχανὴν ἔξω ἀπὸ τὸ Ἐγρί καπι, τὴν ὅποιαν ἔ-
καμαν οἱ Τοῦρκοι τὴν νύκτα εἰς 4 ὥρας ὅπου οἱ Πολῖται δὲν τὴν ἔ-
καμαν εἰς ἓνα μῆνα. Αὕτῃ ἰστέκετο 10 περίπου πόδας μακρὰν
ἀπὸ τὸ χανδάκι τῆς Πόλεως, ἦτον ὕψηλὴ καὶ ὁμοιάζεν ὡς μέγας
ξύλινος κουλᾶς, ἦτον δὲ σκεπασμένη ἀπὸ παντοῦ μὲ δέρματα βοδίνων
βουβαλίων καὶ καμήλων, καὶ ὡς τὴν μέσσην γεμάτη χῶμα, εἶχε δὲ
σκάλας ἀπὸ παντοῦ διὰ τὴν ἀναβενοκαταβαῖον οἱ στρατιῶται, εἶχε δὲ
καὶ 3 θύρας ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Πόλεως, καὶ δρόμον σκεπαστόν ἕως
τὰς τέντας τῶν Τουρκῶν. ἀνέβασαν δὲ εἰς αὐτὴν καννόνια καὶ ἄλ-
λας μηχανάς, ἦτον δὲ ὑψηλωτέρα ἀπὸ τὸ ἔξω καστρότοιχον. Τὰ
δὲ ἔργα τῆς ἦταν φρεντά, διότι εἰς μίαν ἡμέραν ἔρριψε τὸ ἔμπ-
ροσθεν αὐτῆς ντουβάρι, ἓνα κουλᾶν, καὶ ἐγέμισε τὸ χανδάκι τέτρας.

Τὴν νύκτα οἱ μὲν Τοῦρκ' ἐφυγαν διὰ νὰ ἔλθουν καὶ τὴν αὔριον. ὁ
Κωνστ. ὁμοίως καὶ ὁ Ἰουστιανός μὲ μεγάλῃ προσπάθειαν καὶ πολλοὺς
ἀνθρώπους ἔφραξαν τὸ χαλασμένον μέρος, ἐστήριξαν μὲ μηχαν-
νὰς τὸν κουλᾶ, καὶ ἔκαυσαν τὴν μηχανὴν τῶν Τουρ. ὅπου τὸ πρῶτον
ἐνόμιζες πῶς τίποτε δὲν εἶχεν ἐκεῖ.

Οἱ Τοῦρκοι πρὶν ἐβγῇ ὁ ἥλιος ὑπῆγαν νὰ εὗρουν τὴν μηχανήν
των, ἀλλ' ἐθαύμασαν διότι δὲν ἤσαν τίποτε. καὶ ὁ Σουλτ. ὁμολο-
γοῦσεν ὅτι ἀν τοῦ τὸ ἐββαίωναν ὅλοι οἱ προφῆται δὲν ἤθελε πιστεύ-
σῃ ὅτι οἱ γ 1 α ο υ ρ ᾶ δ ε ς ἤθελαν κάμη εἰς μίαν νύκτα τόσα με-
γάλα ἔργα. καὶ ἄρχισε νὰ φοβῆται μήπως δὲν τελειώσῃ τὸν σκοπὸν
ὅπου εἶχε.

Η ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΑΣΚΙΟΙ ΓΕΦΥΡΑ.

Μαῖου 19 οἱ Τοῦρκοι ἔφεραν 1000 βαρέλια μελάλα καὶ τάδεσαν
δύο, δύο εἰς πλάτος, καὶ 500 εἰς τὸ μάκρος, καὶ ὀτρῶσαν ἐπ' αὐ-
τὰ σιγίδια, καὶ ἐκῆσαν γεφύρι. 5 πῆχες φάρδος καὶ 500 μακροῦς

ἔκθ' ἑξ ἑσθ' εἰς τὸ Ἀρβανί, τὸσον στερεὸν ὅπου κανονίον με
τοὺς ἀνθρώπους του ἤμποροῦσε νὰ περάσῃ.

Μα. 21 ἐσηκώθη ἡ Τουρκικὴ ἀρμάδα ἀπὸ τὸ Μπεσίκ τασι καὶ
ἦλθε σιμὰ εἰς τὴν Πόλιν με ὄργανα καὶ φωνάς. τότε οἱ Πολῖται με
τὸ κινδυνόκτύπημα τῶν καμπάνων εἰδοποιήθησαν ὅλοι καὶ ἔτρεξαν
εἰς τὰς ἐσσεις των. ἀλλ' οἱ Τοῦρ. ἡ ἐφοβήθησαν ἡ ἐφοβέρισαν καὶ δὲν
ἔκαμαν τίποτε ἀλλ' ἐφυγαν ὀπίσω.

ΥΣΤΕΡΙΝΟΝ ΜΥΝΙΜΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ.

Μ ὅλον ὅτι τὸ κάστρον ἦτον παντοῦ χαλασμένον, πολλοὶ κουλάδες
ρίχμενοι, καὶ ὅλα ἔτοιμα διὰ νὰ ἔμβουν οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ παν-
τοῦ. ὁ Σουλτάνος ὅμως ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ τί γνώμην εἶχαν οἱ Πο-
λίται, καὶ ἄλλο ἐπειδὴ ἔτιμα τὸν Κωνστ. ἔστειλε μυνίστρον τὸν
γαμβρόν του Ἰσμαήλ Χαμζήν, νὰ εἰπῇ τὸν Κωνσταντ. τὴν ὑστερινὴν
ἀπόφασιν, δηλαδή· Ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐξῆς ὁ πόλεμος εἶν' ἀνωφελὴς νὰ
λυτρώσῃ τὴν Πόλιν, διὰ νὰ μὴ χυθῇ αἷμα ὧ Κωνσταντίνε! νὰ πά-
ρῃς τοὺς μεγιστάνους καὶ τὰ πράγματά σου με τὰ καράβια, καὶ νὰ
φύγῃς ἀπὸ τὴν Πόλιν, καὶ νὰ ὑπάγῃς ὅπου θέλῃς ἐλεύθερα, με εὐχα-
ρίστησίν μου σὲ ἀφίκω νὰ βασιλεύῃς εἰς τὸν Μωρέα, τοὺς δὲ ἀδελ-
φούς σου τοὺς δίδω ἄλλους τόπους νὰ ἐξουσιάζουν. Καὶ ἂν ἔτσι με
δώσης τὴν Πόλιν δὲν θέλω πηράξω κανένα. Πλὴν ὁ γενναῖος Κωνσ.
ἐπροτίμισε καλῆτερα νὰ ἀποθάνῃ πολεμῶν με δόξαν, παρὰ νὰ ζήσῃ
καὶ νὰ κατηγορεῖται πάντα. ἀλλὰ καὶ κανεὶς δὲν ἔβαλεν εἰς τὸν
νοῦν του περὶ παραδόσεως. λοιπὸν ἐμύνισαν εἰς τὸν Σουλτ. ταῦτα.
Ἐὰν θέλῃς νὰ ζήσομε καλῶς καὶ με τὸν πατέρα σου καλῶς ἐστὶ,
δηλαδή ἐγὼ ἐδῶ καὶ σὺ εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν, ἔχε δὲ καὶ ὡς δι-
καια ὅσα μέρη ἤρπασες ἀπὸ ἡμᾶς ἀδίκως, καὶ ὥρα σου καλὴ. Τὸ
δὲ νὰ σὲ δώσω τὴν Πόλιν, δὲν εἶναι οὔτε εἰς τὸ χέρι μου οὔτε εἰς ἄλ-
λου τινός, διότι ὅλοι ἔχρμε μίαν γνώμην νὰ ἀποθάνομε πολεμοῦν-
τες καὶ νὰ μὴ λυπηθῶμε τὴν ζωὴν μας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Ο ταν ἐγύρισεν ὁ Ἰσμαήλ εἰς τὸν Σουλτάνον τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι
δὲν πρέπη νὰ ἐλπίζῃ θεσηματικὴν παράδασιν τῆς Πόλεως. Ὅθεν
ὁ Σουλτ. ἐκήρυξεν εἰς ὅλον τὸν ἐν στρατῷ, δὲ τῇ 29 Μαΐου ὅτι

πολεμήσουν διὰ νὰ ἔρδουν εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ παντοῦ, καὶ διὰ νὰ τοὺς ἐγκαρδιώσῃ τοὺς εἶπεν ὅτι αὐτοὶ μὲν νὰ πάρουν ὅλους τοὺς θυ-
σχυροὺς τῆς Πόλεως, εἰς δὲ Σουλτ. ν' ἀφήσουν μόνον τὰ κτίρια.

Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη ἐπροξένισε μεγάλην χαρὰν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ τὴν νύκταν ἀναψαν φωταχυσίας παντοῦ ὅπου ἡ Πόλις ὁ Ἰαλα-
τᾶς καὶ ἡ θάλασσα ἔφεγγαν τόσον ὅπου οἱ Πολῖται κατὰ πρῶτον ἐ-
νόμυσαν ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐκαίγοντο, ἀλλ' ἀπὸ τὰς φωνὰς καὶ τοὺς
χοροὺς ἐγνώρισαν ὅτι ἀπ' ἐμπρὸς πανηγυρίζουν οἱ ἀσεβεῖς τὴν νίκη-
των. Οἱ δὲ δεξιόσαι ἔτρεχαν παντοῦ χορεύοντες καὶ ἐγκαρδιόνον-
τες Ἀγαρινούς, τάζοντές τοὺς τὰ ἀγαθὰ τοῦ Παραδείσου.

Οἱ δὲ ἐν τῇ Πόλει Χριστιανοὶ ἐτρόμαξαν καὶ ἄρχισαν νὰ παρα-
καλοῦν τὸν Θεόν, καὶ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας των μετελάμ-
θηναι, καὶ ἡτοίμαζοντο πρὸς θάνατον ! Ὁ δὲ Ἰουστιανὸς ἐδιπλα-
σίασε τὴν τόλμην του καὶ παρεκίνησεν ὅλους τοὺς στρατιῶτας νὰ
ισάξουν ὅλα τὰ χαλασμένα μέρη τοῦ κάστρου. Ἐξήτησε δὲ καὶ με-
ρικὰ καννόνια ἀπὸ τὸν Νοταρᾶ διὰ νὰ δυναμώσῃ τὸ μέρος του, λέ-
γων ὅτι κινδυνεύει περισσότερον ἀπὸ τοῦ Νοταρᾶ. ἀλλ' ὁ Νοταρᾶς
δὲν τὸν ἔδωκε, διὰ τοῦτο ἐμάλωσαν καὶ ὑβρίσθησαν· ἀλλ' ὁ Κωνστ.
τοὺς ἡσύχασε λέγων ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ συγχωρίσωμε καὶ τοὺς ἐχ-
θροὺς μας καὶ ὅχι νὰ μαλώνομεν.

Ἀν καὶ κατὰ πρῶτον ἐχάρισαν εἰς Τοῦρκοι διὰ τὴν προκήρυξιν,
ἤρχισαν ὅμως νὰ φοβοῦνται μήπως δὲν κατορθώσουν νὰ πάρουν τὴν
Πόλιν, διότι εἰς τὸ μέσον των ἔτρεχαν λόγοι ὅτι, Οὐγγαρέζικον
στράτευμα καὶ Βενετικὴ ἀρμάδα θὰ ἔλθουν εἰς βοήθειαν τῆς Πόλεως,
καὶ τότε ἦτον ἀδύνατον νὰ τὴν πάρουν. Ἐκαμὼν λοιπὸν συμβού-
λιον, ὁ δὲ Χαλήλ πασας ἔγρε πάλιν καιρὸν καὶ ἐπάσχηξε νὰ κατα-
πύσῃ τὸν Σουλτάνον ν' ἀφήσῃ τὴν Πόλιν ἐλευθέραν. Ἄλλὰ καὶ αὐ-
τὸς ὁ Σουλτ. ἄρχισε νὰ φοβῆται, καὶ ἤθελε συμφωνήσῃ εἰς τὴν γνώ-
μην τοῦ Χαλήλ· ἀλλ' ὁ Ζαγανὸς ὁ Τουραχάν καὶ ἄλλοι εἶπαν ὅτι
πρέπη νὰ κυριεύσουν τὴν Πόλιν πρὶν ἔλθῃ βοήθεια.

Ὁ δὲ Χαλήλ τὴν ἰδίαν νύκταν ἐμύνησε τὰ πάντα εἰς τὸν Κωνστ.
καὶ τὸν παρακίνησε νὰ νὰ ὑπομένῃ μὲ ἀνδρείαν, διότι ἡ τύχη τοῦ
πολέμου εἶναι ἀθέβαιος.

Τόσον ἦτον το ἐξωτερικὸν καστροτόιχον χαλασμένον ὅπου δὲν ἤμ-
ποροῦσαν οἱ Πολῖται νὰ σταθοῦν, ὅθεν ἄφησαν αὐτὸ καὶ ἦλθαν εἰς τὸ
μέσα, λοιπὸν δὲ εἶχαν τόπον νὰ ἐβγουν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. τότε

περιχέει γέροντες εμφανέως ὅτι κοντὰ εἰς τὸ Τεκύρ σεράϊ εἶναι μία θύρα μικρὴ κτισμένη, λοιπὸν τὴν ἀνοίξαν καὶ ἐβγεναν ἔξω καὶ ἐκηνύγουν τοὺς Τούρκους. Αὕτῃ ἐλέγετο Κερκόπορτα, καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἔπειτα ἐβῆσαν οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Πόλιν ὡς ἡ εἰποῦμε.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ.

Μαΐου 28 (παραμονὴ τῆς ἀλώσεως,) καὶ Τούρκοι καὶ Χριστιανοὶ ἐτοιμάσθησαν διὰ τὸν ἀπὸ παντοῦ πόλεμον. Ὁ Σουλτάνος ἐπρόσταξε νὰ ἐτοιμασθοῦν ὅλοι, καὶ τὰ μὲν εἰς τὸ Μπεσίκτασι καράβια ἐπρόσταξε ν' ἀραδιασθοῦν ἀπὸ τὸ Σεράϊ μπουρνιῦ ὡς τὰ Ἰζωμ-θεῖα, τὰ δὲ εἰς τὸ Χασίμ πασα ἀπὸ τὸν Μπαλατὰ ὡς τὸ Ζιντάν καπι. τὸ δὲ στράτευμα τῆς ξηρᾶς ἐπρόσταξε ν' ἀραδιασθῇ ἀπὸ τὸ Αἰδουσαρὶ ὡς τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες. Ἐκαμναι δὲ καὶ 2000 σκάλαις διὰ νὰ ἀνέβουν εἰς τὸ κάστρον, καὶ τὰς ἐμοίρασαν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ δὲ καννονεβολισμὸς τῆς ἡμέρας ταύτης ἐδάστασεν ὡς τὰς 10 τῆς ἡμ. ἔπειτα ἔπαυσεν καὶ ἡσύχασαν ὅλοι.

Ὁ δὲ Κωνστ. μὲ τὸν Ἰουστιανὸν ἔτρεχαν παντοῦ καὶ ἐνεψύχωναν τοὺς στρατιῶτας μὲ τοὺς λόγους των, ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἔτρεξαν εἰς τὰς θέσεις των μὲ προθυμίαν ἐνῶ ἐγνώριζαν πῶς θὰ νικηθοῦν, ἀλλ' ἡ Πίστις καὶ ἡ Πατρίς τοὺς ἔκαμε νὰ ἀψιχοῦν τὸν θάνατον.

Τὴν δὲ Νύκταν ἐκείνην εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν παραστήσῃ κανεὶς μὲ τὸ κονδύλι !!! Ὅλους τοὺς ἐκυρίευσεν ἡ ἀπελπισία, παντοῦ κλαυθμοὶ καὶ ὄδυρμοι ! Αἱ ἐκκλησίαι ἐγέμνησαν γυναικας παιδία γέροντας καὶ κάβα ἡλικίας καὶ τάξεως. Οἱ δὲ ἱερεῖς ἔκαμναν θεήσεις καὶ παρακλήσεις εἰς τὸν Θεόν καὶ τὴν Θεοτόκον, ἀλλ' ἡ θεία χάρις εἶχε φύγῃ ἀπὸ τὴν Πόλιν ! Ὅλοι ἀπελπισμένοι ἐσυγχώρουν ἕνας τὸν ἄλλον ἐξομολογοῦντο καὶ μετελάμβαναν.

Ὁ Κωνσταντῖνος μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ παλατίου τὰ μεσάνυχτα ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν καὶ ἐξομολογήθη ἔμπρὸς εἰς ὅλους, καὶ ἐκῆρε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους καὶ ἐκοινώνισεν τὰ Ἀχραντα Μυστήρια, εἰς τὸ μέσον πλήθους ἀνθρώπων ὅπου ἔκλαιαν καὶ ἐσπάραιπταν τὴν καρδίαν. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγε διὰ ὑστερινὴν φορὰν εἰς τὸ Παλάτι καὶ παρεκάλεσεν ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ δούλους του νὰ τὸν συγχωρῶσιν· τότε ὅλοι τοῦ Παλατίου ἐπνίγοντο εἰς δάκρυα συλλογιζόμενοι ὅτι θὰ χάσουν ὅχι μόνον τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ καὶ τὴν Βασιλείαν, καὶ τὰ ἀξιώματα καὶ τὰ πάντα !!!

Ο ΥΣΤΕΡΙΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.

Εξημεράνοντας ἡ 29 Μαΐου τὰ μεσάνυχτα ἐσθυσαν οἱ Τοῦρκοι ὅλα τῶν τὰ φῶτα διὰ ν' ἀναπαυθεῖν ὀλίγον.

Ὁ δὲ Κωνστ. ἐβγήκεν ἀπὸ τὸ παλάτι μὲ τὸν μυστικόντου Γεώργιον Φραντζήν καθολοκρεῖει δ' ἔνα παρατηρήσουν τὸ κάστρον καὶ τοὺς κουλάδες ὅν φυλάγονται καλῶς. ὅλα δὲ ἦταν καλὰ φυλαγμένα, καὶ αἱ θύραι κλεισταὶ μὲ στρατιῶτας φυλαγόμεναι. Ὅταν δὲ ἤλθον εἰς τὸ Ἐγρί καπι. ξεκαθαλίκαυσαν καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν κουλάν, ἐκεῖ ἤκουσαν ἔξω φωνὰς καὶ θόρυβον ἀνθρώπων, καὶ ἐρωτήσαντες ἔμαθον ὅτι ὅλην τὴν νύκταν ἀκολουθεῖσαν αἱ φωναὶ, διότι οἱ Τοῦρκοι ἔφερναν κοντὰ τὰ διὰ τὸν πόλεμον χρειάζόμενα. Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἄρχισαν καὶ τὰ καράδια νὰ περιτριγυρίζουν τὴν Πόλιν.

Ἡ ὥρα 7 τῆς νυκτὸς δευτέρα φωνὴ τῶν πετεινῶν ἄρχισεν ὁ πόλεμος χωρὶς σημεῖον. Ὁ Σουλτ. ἐμοίρασε τὰ στρατεύματά του εἰς 3 κόμματα, εἰς τὸ πρῶτον ἔβαλε τοὺς ἀδυνάτους τοὺς νεοφερμένους καὶ τοὺς γέροντας, εἰς τὸ δεύτερον ἔβαλε τοὺς ὑτάκτους (πασιποζούκιδες) καὶ εἰς τὸ τρίτον ἔβαλε τοὺς Γενιτσάρους.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐκτύπησε τὸ πρῶτον κόμμα, ἀλλ' οἱ Χριστιανοὶ τοὺς ἐνίκησαν, καὶ ἔρριψαν τὰς σκάλας, καὶ πλῆθος ἐσκότωσαν, μὲ πέτρας, τουφέκια, καὶ μπουρλότο· ὅσοι δὲ ἐφευγαν ὀπίσω τοὺς ἐσκότωναν οἱ ἄλλοι Τοῦρκοι. Τὸ δεύτερον κόμμα ἔτρεξεν εἰς τὸ Τόπ καπι μὲ φωνὰς, νταβούλια, καὶ ζουρνάδες, ἀλλ' οἱ Χριστ. τοὺς ἐδίωχναν ἀπὸ τὸ κάστρον, τοὺς ἔρριπταν καὶ ἐσκότωναν πλῆθος. Τότε ὁ Σουλτ. εἶπε τοὺς Γενιτσάρους καὶ ἔτρεξαν.

Ἐνῶ ὁ πόλεμος ἀναπτен αἱ ἐκκλησίαι ἐγέμησαν γυναῖκες καὶ παιδιά, καὶ γονατιστὶ ἐδέοντο τὸν Θεὸν καὶ τὴν Θεοτόκον. ὅλων δὲ τῶν ἐκκλ. αἱ καμπάναι ἐκτύπουν τὸ κινδυνότυπημα. Ἔτσι ἀκολουθεῖ ὁ πόλεμος ὡς τὸ πρῶτ' τὸ περισσότερον εἰς τὸ Τόπ καπι ὅπου ὁ Κωνστ. ἐπολάμει μὲ ἀνδρείαν καὶ ἡ παντιέρα τοῦ σφυρατοῦσεν εἰς τὸν αέρα. Ὁμοίως καὶ ὁ Ἰουστιανὸς καὶ παντοῦ οἱ ἀρχηγοὶ ἐφάνησαν ἄξιοι εἰς τὰς θέσεις των.

Τὸ πρῶτ' μία μπάλα τοῦ μεγ. κανονίου ἐκρήμνισεν ἓνα μέρος τοῦ κάστρου ὅπου ἔσπεκον οἱ Βενετοί, καὶ ἔτρεξαν ἀμέτρητοι Τοῦρκοι καὶ 300 περίπου ἀνέβησαν εἰς τὸ ἔξω ντουβάρη, ἀλλ' οἱ Χριστ. τοὺς ἐκρήμνισαν. Ἀλλή μία μπάλα τοῦ μεγ. κανν. ἐκρήμνισεν ἄλλο μέρος

τοῦ κάστρου, καὶ εἰς ἓνα κάρτε τὸ μεταξὺ τῶν καστροτοίχων περι-
βόλι ἐγένετο Τούρκους ὡς 70,000, οἱ δὲ Χριστ. ἀπὸ τοὺς κουλάδες
καὶ τὰ παράθυρα μὲ διαφόρους τρόπους ἐσκότωσαν ἀμετρίτους· οἱ δὲ
Τοῦρ. ἐπάτουν ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου τὸν ὦμον διὰ ν' ἀναβῶν εἰς τὸ μέ-
σα ὑψηλὸν ντουβάρη πλὴν ἦταν ἀδύνατον νὰ γίνη.

Ἀπὸ δὲ τὴν θάλασσαν ἐπολέμουν μὲν αἱ Τοῦρκοι δυνατὰ πλὴν τί-
ποτε δὲν ἔκαμαν.

Οἱ στρατιῶται τοῦ Ἑγρί καπι εἶχαν ἀρχίσουν νὰ νικῶνται ὅταν
ὁ Παλαιολόγος καὶ ὁ Κατακουζηνὸς ἐφθασαν μὲ τοὺς 700 τῶν καὶ
ἐδίωξαν τοὺς Τούρκους. Τοῦτο ἰδὼν ὁ Κωνστ. ἐνεβάρρυνε τοὺς στρα-
τιῶτας καὶ εἶπε· « Συστρατιῶται καὶ ἀδελφοὶ σταθῆτε μὲ ἀνδρεί-
αν σὰς παρακαλῶ διὰ τοὺς οἰκτιρμεῖς τοῦ Θεοῦ! ὅτι βλέπω τὸ
πλῆθος τῶν ἐχθρῶν ἀρχίζει νὰ νικᾶται, ὀλίγον διασκορπίζονται καὶ
δὲν ἔρχονται μὲ τάξιν, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεὸν ἡ νίκη νὰ εἶναι ἰδι-
κὴ μας. Λοιπὸν ἀδελφοὶ χαίρετε, ὅτι δὲν θὰ στεφανωθῇται μόνον
ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν, αὐτὸς πολεμᾷ μαζὴ
μας διὰ τοῦτο ἔπεσε φόβος εἰς τοὺς ἀσεβεῖς » Ταῦτα δὲ ὅταν ἔλε-
γεν ὁ Κωνστ. ἐπληρώθη μὲ σαήτη ὁ Ἰουστιανὸς εἰς τὸ χέρι, καὶ ἀ-
πὸ τὸν πόνον ἄφησε τὴν θέσιν του καὶ ἔφυγεν εἰς τὸν Γαλατᾶ διὰ
νὰ δέσῃ τὴν πληγὴν του, ἐνῶ ὁ Κωνστ. τὸν παρέχάλει νὰ μὴ φύ-
γῃ. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν ὑπῆλθεν εἰς τὴν Χίον καὶ ἀπέθανεν ἀπὸ
τὴν λύπην του διότι μετενόησε.

Ἐξ αἰτίας τῆς φυγῆς αὐτοῦ ἐχάλασεν ἡ ὕβρις τῶν Γενεβέζων, ὁ
δὲ Κωνστ. προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ἐμψυχώσῃ. Οἱ Τοῦρκοι ὁμῶς ἰδόν-
τες τὴν λογοτριβὴν ἔτρεξαν εἰς τὸ κάστρον. ἓνας δὲ Γενίτσαρης Χα-
σάνης ἀπὸ τὸ Λωπάδιον, ὑψηλὸς καὶ ἀνδρείος, ἔτρεξεν εἰς τὸ μέρος
ὅπου εἶδε τὴν ἀταξίαν, ἀλλ' οἱ Χριστ. ἐσκότωσαν 18 ἀνθρώπους του
ὁ Χασ. ὁμῶς ἔτρεχεν ἐμπρὸς καὶ κατῴρθη ν' ἀνέβῃ εἰς τὸ κάστρον
καὶ μὲ αὐτὸν ἀνέβησαν καὶ ἄλλοι, εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἦταν πολλοὶ
Χριστ. ἀλλὰ δὲ ἤμπόρσαν νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Τούρκους, ἀλλ' ὁ πό-
λεμος ἀναψεν ἐπάνω εἰς τὸ κάστρον· ὁ Χασάνης μὲ πέτρας ἐρρίφθη
κάτω ἀπὸ τὸ κάστρον, καὶ πάλιν ἐσηκώθη εἰς τὰ γόνατα
καὶ χτυπιθεὶς ἀπὸ ποντοῦ ἀπέθανεν. ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι ἐρρίφθησαν
καὶ ἐσκοτώθησαν.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΚΑΙ ΦΟΝΕΥΕΤΑΙ Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Παντοῦ ὁ πόλεμος ἐγένετο πεισματώδης, καὶ οἱ Τούρκοι ἐρρίπτοντο καὶ ἐσχοτύνοντο. Ἀλλὰ 50 Τούρκοι κατὰ δυστυχίαν θύραν ἀφύλακτον τὴν Κερκσπέρτα (ὅπου φαίνεται εἰς τὰ μνημάτα τοῦ Ἐγρί καπι,) ἀπὸ αὐτὴν ἐμβῆκαν καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ κάστρον καὶ ὑπήγεναν κατὰ τὸ Ἐδρινέ καπι, ὅπου δὲ ἐφαίνοντο αὐτοὶ ἔβαιναν ἀπ' ἐξω ἐκάλας καὶ ἀνέβαιναν καὶ ἄλλοι, καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἔπεσαν ὀπίσω ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον. Ὁ δὲ γενναῖος Κωνστ. ἠθέλησε τότε νὰ τοὺς ἀντισταθῇ μὲ τάξιν, ἀλλ' εἶδε πῶς ἦτον ἀδύνατον· λοιπὸν ἐξεσπάτωσε καὶ σφίγγας τὸν χαλινὸν τοῦ ἀλόγου τοῦ ἔτρεξεν εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν καὶ ἔφαξε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πλῆθος. Δεξιὰ εἰς τὸν Κωνστ. ἐπολέμει ὁ Δὸν Φραγκίσκος ὡς ἀετὸς. Ὁ Θεόφιλος Παλαιολόγος ἐφώναξε· Θά ἀποθάνω καλῆτερον παρὰ νὰ ζῶ, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον τῶν ἐχθρῶν σφάζων καὶ διασκορπίζων αὐτοὺς. Ὁ Κατακουζηνὸς ἐσχοτώθη κοντὰ εἰς τὸν Κωνσ. Γεωάννης ὁ Δαλματίνος (ἡγουν Κρεβάτης) ἔκαμε τέρατα καὶ ἀνδραγαθίας. Καὶ ἀκόμη ὁ πόλεμος ἄφριζε μεταξύ εἰς τὸ Ἐδρινέ καπι καὶ Τόπ καπι ὅπου τὸ κάστρον εἶχε κρημνισθῇ.

Οἱ Χριστιανοὶ τότε ἄφτησαν τὸ ἐξω ντουβάρη καὶ ἐδοκίμασαν νὰ ἐμβοῦν εἰς τὸ μέσα καὶ εἰς τὴν Πόλιν ἀπὸ τὸ Ἐγρί καπι· ἀλλ' οἱ Τούρκοι ἀμέτριοι θύντες ἔτρεξαν μὲ ἄλογα καὶ ἀνεκατεύθησαν μὲ τοὺς Χριστ. καὶ μετ' ὀλίγον τέσσερις νεκροὶ ἔπεσαν ὅπου ἐγέμνησε τὸ χανδάκι καὶ δὲν ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ ἐμβῇ ἀπὸ τὴν θύραν. Λοιπὸν ὅλοι ἔτρεξαν ἀπὸ τὸ χαλασμένον μέρος καὶ φίλοι καὶ ἐχθροὶ καὶ ἐγέμισαν τὴν Πόλιν !!!

Μάλιστα ἀντιπρότεκετο ὁ Κωνσταντῖνος εἰς τέσσον πλῆθος ὅπου τὸν ἐπερικύκλωσε, καὶ φεβηθεὶς μὴ τὸν πιάσωσι ζῶντα ἐφώναξε· « Δὲν ὑπάρχει κανεὶς Χριστιανὸς νὰ πάχῃ τὸ νεκρὸν μου ! » Ταῦτα δὲ λέγων ἐκλήρωθη εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ ἑνὸς Ἀζάτην (ἡγουν σκλάβον ἐλευθερωμένον,) καὶ αὐτὸν μὲν τὸν ἐκτότωσεν ὁ Κωνστ. ἀλλὰ ἄλλος ἐκτύπισε τὸν Κωνστ. ἀπ' ὀπίσω καὶ τὸν ἐσκότωσε, χωρὶς νὰ ἐξεύρῃ ποῖος ἦτον, εἰς τὸ Σαντσακτάρ γιοκουσοῦ.

Οὕτω λοιπὸν ἐτελείωσεν ἡ Βυζαντινὴ Ἑλληνικὴ Βασιλεία, καὶ ὁ ὕστερονδός Αὐτοκράτωρ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ὁ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ**

καὶ Δραγάσης, 49 χρονῶν ἡλικίας, τὸ 1453 Μαΐου 29, ἡμέρα Τρίτη, καὶ ὥρᾳ τρίτῃ.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ

* Ἀμα ἠκούσθη εἰς τὴν Πόλιν ὅτι οἱ Τοῦρκοι εἶναι μέσα, ἔτρεξαν ὅλοι εἰς τὴν Μπαλούκ παζάρι καὶ Μπαξέ καπι διὰ νὰ φύγουν· ἀλλ' οἱ φύλακες δὲν τοὺς ἄφησαν. διότι ἐκπύετο μία ψευδὴς προφητεία ὅτι οἱ Τοῦρκοι θὰ ἐμβουν εἰς τὴν Πόλιν καὶ θὰ ἔλθουν ἕως τὴν Ἀβράτ παζάρι, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ φανῇ Ἄγγελος νὰ δώσῃ σπαθὶ εἰς ἄνθρωπον, ὁ ὅποιος θὰ τοὺς διώξῃ ἕως τὴν Περσίαν. διὰ τοῦτο ἐκλείδωσαν τὰς θύρας καὶ ἐφόρυσαν τὰ κλειδιά ἔκθι εἰς τὴν θάλασσαν.

Οἱ Χριστιανοὶ στρατιῶται ὅφ' οὗ εἶδαν τοὺς Τοῦρκους μέσα (ἔξω ἀπὸ ὀλέθους) οἱ περισσότεροι ἄφησαν τὰς θέσεις των καὶ ἔτρεχαν νὰ φύγουν, ἀλλ' οἱ Τοῦρκοι ὡς ἀετραπὴ καὶ χάλαζα ἔτρεχαν μέσα εἰς τὴν Πόλιν καίγοντες καὶ σφάζοντες ὅσους εὕρισκαν ἐμπρόσ των, χωρὶς νὰ λυπηθοῦν γυναῖκας ἢ παιδία ἢ καμίας τάξεως καὶ ἡλικίας ἀνθρ. Ἀφ' οὗ ἔσφαξαν ἕως 2000 στρατιῶτας τότε ἐγνώρισαν τὴν ἐδυναμίαν καὶ ὀλιγότητα τῶν Χριστ. καὶ ὅτι ἡ δύναμις τῆς Πόλεως ἦτον εἰς μόνον τὸ κάστρον. Διὰ τοῦτο ἄφησαν τὴν σφαγὴν καὶ ἐσυλλογίζοντο πῶς ν' ἀρπάξουν περισσότερα πράγματα καὶ σκλάβους. Λοιπὸν ἔσπασαν τὰς θύρας τῶν ἐκκλησιῶν! καὶ τῶν ὁσκητίων καὶ τῶν ἐργαστηρίων, καὶ τοὺς μὲν γέροντας γραῖας καὶ ἱερεῖς τοὺς ἔσφαξαν, τὰ δὲ παιδία καὶ παρθένους ἐσχιόλωναν. εἰς ὅτιον δὲ μέρος ἐμβαινε Τοῦρκος ἔβαινεν εἰς τὴν λύρα σημάδι καὶ δὲν ἔμειναν ἄλλος. ἐκατέβαζαν δὲ ἀπὸ παντοῦ τὰ βασιλικά σημάδια καὶ ἔβαιναν Τουρκικά. Τότε πολλοὶ Τοῦρκοι ἐμβῆκαν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Χώρας (τὸ σήμερον Καχριέ τζαμι) ὅπου εἶχαν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τὴν Ὁδηγίτριαν, ἣ ἑποία ἦτον σκεπασμένη μὲ μάλαγμα καὶ ἀκριβὰς πέτρας· ταύτην τὴν ἔσπασαν οἱ Γενίτσαροι εἰς 4 μέρη καὶ τὰ ἔβαλαν εἰς τὴν λότον!

Ἡ δὲ Ἀγία Σοφία ἐγέμισεν ἀνθρώπους ἀπὸ ἄνω ὡς κάτω καὶ ἐπερίμεναν θαύμα, ἀλλὰ τὸ μεσημέρι ἦλθαν οἱ Τοῦρκοι καὶ ἔσπασαν τὰς θύρας καὶ ἐμβῆκαν μέσα, καὶ ἔσφαξαν πολλοὺς καὶ ἄλλους ἐσχιόλωσαν, καὶ ἔδεναν τοὺς μὲν ἄνδρας μὲ τὰς ζώνας των τὰς δὲ γυναῖκας ἀπὸ τὰς πλεξούδας δύο, δύο καὶ τοὺς ἔβαναν ἔξω.

Ἀρπαζαν τὰ σκεύη τῶν ἐκκλησιῶν, τὰ ἱερὰ ποτήρια, τοὺς Σταυροὺς κ.τ.λ. καὶ τὰ ἐμένας, ἀπειτούσαν τὰς εἰκόνας, ἐτριγυρίζαν τὸν τευρόν εἰς τοὺς δρόμους μὲ σκρίκι Γενιτσάρου! καὶ τὰ κακὰ ὅπου ἔπιπταν εἶναι ὁδύνατον νὰ τὰ περιγράψῃ κανεὶς. Ὁμοίως καὶ οἱ εἰς τὰ καράβια Τοῦρκοι ἅμα εἶδαν τὴν παντιέρα των εἰς τὴν Πόλιν ἐβῆσαν ἔξω σφάζοντες καὶ ἀρπάζοντες.

Τὴν ἡμέραν ταύτην 29 Μια. εἶναι καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς ἁγίας Θεοδοσίας καὶ εἶχαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς στολισμένην μὲ τριαντάφυλλα, διτοῦτο οἱ Τοῦρκοι τὴν ὠνόμασαν Γκιουλτζαμι.

Οἱ τρεῖς ἀρχηγοὶ οἱ ἀδελφοὶ Βοκιάρδοι Παῦλος Ἀντώνιος καὶ Τρώϊλος, ὅπου ἐφύλαγαν τὸ Ἑδρινέ καπι, πολεμοῦντες ἐτριγυρίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς καὶ ἀναγκάσθησαν νὰ παῦσουν τὸν πόλεμον. τότε ὁ Παῦλος ἐφώνησεν. ὦ! φρίξον Ἥλιε, ὦ! σπένναξον Γῆ. ἐπάρθη ἡ Πόλις, εἰς ἡμᾶς ἡ ὥρα τοῦ πολέμου ἀπέρασε, ἀλλ' ἂν εἶναι τρόπος ὅς πεσγῇσόμε νὰ γλυτώσωμε. καὶ οὕτω μὲ τὰ ἄρματα εἰς τὸ χέρι ἐπέρασαν εἰς τὸν Γαλατᾶ μὲ ὅλους τοὺς στρατιώτας των.

Οἱ Κρητικοὶ ὅπου ἐφύλαγαν τὸ Βυζάντιον ἐπολεμοῦσαν ἀκόμη 2 ἡμέρας καὶ δὲν ἤθελαν ν' ἀκοῦσουν παράδοσιν. ὁ δὲ Σουλτ. ὁ ὁποῖος ἐτίμα τὴν ἀνδρείαν, ἔδωσεν εἰς αὐτοὺς ἅδιαν νὰ πάρουν τὰ ἄρματα καὶ τὰ καράβια των καὶ νὰ φύγουν ἐλεύθερα· οἱ δὲ βλέποντες τὸ ἀνωφελές τοῦ πολέμου ἔφυγαν μὲ λύπην των.

Ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς καὶ μεγιστάνους τῆς Πόλεως ἄλλοι μὲν ἔφυγαν εἰς τὸν Γαλατᾶ, καὶ ἐμβῆκαν εἰς Βενετικά καράβια καὶ ἔφυγαν καὶ ἐπέρασαν μὲν κοντὰ ἀπὸ τὰ Τουρκικὰ ἀλλ' εἰ Τοῦρκοι ἦταν ἔξω. 15 δὲ καράβια ἦσαν ἐξαρμάτωτα εἰς τὸν λιμένα καὶ τὰ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι.

Οἱ Βενετοὶ ἔμποροι ὅπου ἦσαν εἰς τὴν Πόλιν ὅσοι δὲν ἐσχλαβώθησαν ἐκρύβθησαν εἰς ὑπόγεια, ἀλλ' εὐρέθησαν ὕστερα.

Ὁ Ὁρχάν ὅπου ἐφύλαγε τοὺς Ἑπτὰ κουλάδες μὲ καλογήρους, διὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίσουν οἱ Τοῦρκοι ἐφόρεσε καλογηρικὰ ροῦχα καὶ μετὰ τοὺς Χριστ. ἐβγήκεν ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἐπιάσθη σκλάβος ἀπὸ ἑνα ναύκληρον Τοῦρκον, καὶ ἤθελε νὰ γλυτώσῃ ἀλλ' ἕνας ἀνόητος Χριστιανὸς διὰ νὰ γλυτώσῃ αὐτὸς ἐφάνέρωσαν ὅτι ἦταν ὁ Ὁρχάν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Σουλτ. εὐθὺς λοιπὸν ὁ ναύκληρος τὸν μὲν Ὁρχάν ἀπ-σχεφάλισε, τὸν δὲ προδότην ἐλευθέρωσε.

Οἱ μυνίστροι τῆς Βενετίας καὶ Ἰσπανίας ἐπιάσθησαν σκλάβοι. Ὁ

δὲ Λουκάς Νοταρᾶς ὁ βεζίρης τῆς Πόλεως τὸν ἄφησαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ καὶ ἔβαινε μόνος, καὶ τρέξας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν κουλά ὅπου ἐκάθιτο ἡ ἀρρώστη γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα τοῦ, ἤρπεν εἰς τὴν θύραν τοῦ Τούρκου πολλοὺς ζητοῦντας νὰ ἔμβουν μέσα, καὶ ἐπολέμησε μετὰ τοὺς, καὶ ἐπέκοθη ζωντανός. Ὁ δὲ Σουλτ. μαθὼν αὐτὸ ἐπρόσταξε νὰ τὴν φυλάγαν ασφαλιστὸν εἰς τὸν κουλάν του.

Ἄνθρωπος ὅπου εὐρίσκετο τότε εἰς τὴν Πόλιν γράφη ὅτι οἱ πιασθέντες σκλάβοι ἦσαν ὡς 60.000 διαφόρου τάξεως καὶ ἡλικίας, ἡ δὲ ἀξία τῶν ἀρπαγέτων πραγμάτων 300.000. δουκάτα.

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΕΜΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς ἀλώσεως τὸ μεσημέρι ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ἀφ' οὗ ἐβεβαίωθη ὅτι τὸ στράτευμά του ἐπῆρε τὴν Πόλιν ἐρβῆκε καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὸ Τόπ καπι μὲ ὅλους τοὺς πασάδες τὰ ῥιτζάλια καὶ τοὺς φύλακὰς του, καὶ ἦλθεν Ἰσλα εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν. Ἐγκατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ ἐσεργιάνισε τὰ κτίρια, ἐρβαίνων δὲ εἰς τὸν Νάρθηκα εἶδε ἕνα Τούρκον ὅπου ἔσπανε τὰ μάρμαρα, καὶ τὸν ῥώπτισε διατὶ τὰ σπάνη ὁ δὲ εἶπε· Διὰ τὴν πίστιν. τότε ὁ Σουλτ. ἐθύρωσε καὶ εἶπεν· Ἐγὼ σὰς ἔδωσα μόνον τὰ πράγματα τῆς Πόλεως μετὰ τοὺς ἀνθρώπους, τὰ δὲ κτίρια εἶναι εἶναι ἰδικά μου. καὶ νεύσας ἤρπασαν τὸν Τούρκον καὶ ἔβγαλαν ἔξω μισαποθαμμένον ἀπὸ τὸ ξύλον.

Μετὰ ταῦτα εἶπεν εἰς ἕνα χότζα καὶ ἀνέβη εἰς τὸν ἄρβωνα καὶ ἐφώνασε τὸ Κεντί ναμάζι· ὁ ἴδιος δὲ Σουλτ. ἐρέτῃκεν εἰς τὸ Ἱερὸν Βῆμα καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς τὴν ἀγίαν τράπεζαν. καὶ ἔκαμε τὸ ναμάζι του! Καὶ ἀπὸ τότε ἡ Μεγάλη ἐκκλησία καὶ Πατριαρχεῖον ἡ Ἀγία Σοφία λέγω, ἔγινε τζαμίον !!! Καὶ ἐκρῆμνισαν τὸ τέμπλον, ἔβγαλαν τὴν ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὰς εἰκόνας ἔξω. τὰς δὲ μεψηφεία εἰκόνας ἐσουβάτισαν μὲ ἀσβέστην. Τὸ ἴδιον ἔκαμαν καὶ εἰς 8 ἄλλας μεγάλας ἐκκλησίας καὶ ὀλίγας μικράς.

ΑΝΕΥΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΑΦΗ ΑΥΤΟΥ.

Μετὰ τὸ ναμάζι ὁ Σουλτάνος ἐβγῆκε ἔξω καὶ ἔφερεν ἐμπρὸς τοῦ τὸν Νοταρᾶ καὶ τὸν εἶπε φιλικῶς, Τί καλὸν κάμαται ὅπου δὲν με παρεδώσατε τὴν Πόλιν; κύταξε πόσα κακά ἐγιναν. Ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν· Οὔτε ἡμεῖς οὔτε αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς εἶχε τὴν ἐξουσίαν νὰ σέ

δόση τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἦτον εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀκούσας δὲ Σουλτ. περὶ βασιλέως, ἤρώτησε τὸν Νοταρᾶ μήπως ὁ Κωνστ. ἔφυγε μὲ τὰ καράβια. ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν ὅτι ἄλλο δὲν γνωρίζῃ εἰμὶ ὅτι, ὅταν ἐμβῇκαν οἱ Τοῦρκοι εἰς τὴν Πόλιν ὁ Κωνσταντ. ἦτον εἰς τὸ Εὔγρι καπι.

Τότε ἦλθαν εἰς τὸν Σουλτ. δύο νέοι Τοῦρκοι καὶ ἔλεγεν ὁ καθείς ὅτι ἐγὼ ἐσκότωσα τὸν Κωνστ. ὁ δὲ Σουλτ. ἔστειλε καὶ τοὺς δύο νὰ φέρουν τὴν κεφαλὴν τοῦ Κωνστ. ἀλλὰ διὰ νὰ εὑρουν τὸ σῶμα τοῦ ἐχρηιάσθη νὰ πλύνουν πολλὰ νεκρὰ σώματα, καὶ μόλις ἐγνώρισαν τοῦ Βασιλέως, ἀπὸ τοὺς εἰς τὰ τουζλούκια τοῦ κεντημένους δυο-κεφάλους ἀετοὺς (τὸ σημεῖον τῆς Βασιλείας,) κόψαντες δὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ τὴν ἔφεραν εἰς τὸν Σουλτ. ὁ δὲ τὴν ἔδειξε εἰς τὸν Νοταρᾶ διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν ἦτον τοῦ Κωνστ. καὶ ὕστερα τὴν ἐκρέμασεν εἰς τὴν κολῶνα τοῦ Ἰουστιανοῦ ὅπου ἦταν κοντὰ εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν. Ἐπειτα δὲ ἐπρόσταξε καὶ ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Κωνστ. με τιμὴν. Τοῦτο δὲ τὸ ἔκαμεν ὁ Σουλτ. διὰ νὰ δώσῃ εἰς ὅλους νὰ ἐνηθίσουν ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν ζῇ πλέον, καὶ ὅτι νόμιμος βασιλεὺς εἰς τὸ ἐξῆς εἶναι αὐτός. Ἡ δὲ κεφαλὴ τοῦ Κωνστ. ἔμεινεν εἰς τὴν κολῶνα ὡς τὸ βράδυ, τί δὲ ἐπέγινε μετὰ ταῦτα κανεὶς δὲν γνωρίζει, διὰ τοῦτο λέγονται πολλά.

Ἀφ' οὗ ὁ Σουλτ. ὁμίλησε φιλικῶς μὲ τὸν Νοταρᾶ καὶ ἐρωτῆσας ἔμαθε ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν μεγιστάνων τῆς Πόλεως, τοὺς ἐζήτησεν εἰς τὰ στρατεύματά του καὶ τοὺς ἐξαγόρασε, δόσας διὰ τὸν καθέ-
ρα ἀπὸ 1000 ἄσπρα.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν Μα. 30 ἦλθε πάλιν ὁ Σουλτ. εἰς τὴν Πόλιν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Νοταρᾶ, ὁ ὅποιος ἐβγῆκεν εἰς προὔπαντησίν του καὶ τὸν ἔφερε μέσα. ὁ δὲ Σουλτ. ἐπλησίασεν εἰς τὸ στρώμα τῆς ἀρρώστου γυναικὸς τοῦ Νοταρᾶ καὶ εἶπε· Χαῖρε ὦ μητέρα, καὶ μὴ λυπῆσε διὰ τὰ τρέχοντα, διότι ἐγὼ θὰ σέ δώσω περυσσότερα ἅφ' ὅσα ἔχασες, μόνον ὑγείενα. Ἐπειτα ἦλθαν αἱ 2 υἱαὶ τοῦ Νοταρᾶ καὶ ἐπροσκύνησαν τὸν Σουλτ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Σουλτ. ἐβγῆκεν ἔξω διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὴν Πόλιν, καὶ εἰς μὲν τοὺς δρόμους ἦτον ἡσυχία, ἀλλ' εἰς τὰ ὁσπήτια ἐγίγοντο πολλαὶ σφαγαί, διότι ἀλλοῦ μὲν εὐρίσκειντο εἰ κρυμένοι Χριστ.

καὶ ἐσφάζοντο, ἄλλοι δὲ οἱ Τοῦρκοι μοιραζόμενοι τὰ πρᾶγματα ἐσφάζεν ἕνας τὸν ἄλλον διὰ νὰ τὸν πέσουν περισσότερα.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Σουλτάνος εἰς τὰ βασιλικὰ παλάτια (ὅπου ἦταν εἰς τὸ μέρος ὅπου τῶρα εἶναι τὸ Σουλτὰν Ἀχμέτ τζαμι ὡς τὸ Ἀ-
χὺρ καπι,) καὶ ἰδὼν αὐτὰ ἔρημα ἐτραγούδῃσε τὸν Περσικὸν ἤγουν
Ἀτζέμικον τσῦτον στίχον.

α Περδεδαρί μικιουνέδ πέρ Κάσρι Καϊσάρ,
α Ἀντιπούτ Πουμί νεβπέ μίζενέδ πέρ Κιουμπέδι,
α Ἐφρασιγιάπ.

Ἦγουν· Οἱ ἀλεφατίδες ἔφαιναν τὰ πανία των εἰς τὰ παλάτια
τῶν Καϊσσάρων, καὶ μὲ τὰς νυκτερινὰς φωνὰς τῶν νυκτοπουλίων
βοήζουσιν οἱ πύργει τοῦ Ἐφρασιγιάπ. Αὐτὸ ἦτον παλάτιον βασιλικὸν
εἰς τὴν Περσίαν, διὰ τὸ ὅποιον διηγοῦνται οἱ Τοῦρκοι πολλὰ.

Ο ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ ΚΑΜΝΕΙ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ ΚΑΙ ΜΕΘΗΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΚΟΣ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Σουλτάνος ἔκαμε συμπόσιον ἤγουν ζιαφίτι, καὶ
τὰ εἰς τὸ παλάτιον καὶ ἐκάλεσεν ὅλους τοὺς Τοῦρκους μεγάλους καὶ
μικροὺς, καὶ ἐμέθυσε καὶ ἔστειλε τὸν Κιζσάραγά του νὰ τὸν φέρῃ
τὸν μικρὸν υἱὸν τοῦ Νοταρά διὰ νὰ κάμει τὴν αἰσχράν του ἐπιθυμί-
αν. Τὸ παιδίον ἦτον 14 χρονῶν, ὁ δὲ Νοταρᾶς εἶπεν εἰς τὸν Κισ-
λάραγα, αὐτὸ δὲν εἶναι τῆς διαγωγῆς μου νὰ δώσω μὲ τὰς χεῖρας
μου τὸν υἱόν μου νὰ τὸν μιάνη, καλῆτερον νὰ στείλῃ τζελάτη νὰ
πάρῃ τὸ κεφάλι μου. ὁ δὲ Κισλάραγας τὸν ἐσυμβούλευε νὰ μὴ πα-
ρακούσῃ τὸν λόγον τοῦ Σουλτ. καὶ τὸν κάμῃ καὶ θυμώσῃ. ἀλλ' ὁ
Νοταρᾶς εἶπεν· ἂν θέλῃς πάρε τὸ παιδίον καὶ πῆγέ το, ἀλλ' ἐ-
γὼ νὰ σέ τὸ δώσω ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ. Ταύτην τὴν ἀπόκρισιν ἔφε-
ρεν ὁ Κιζσάραγας εἰς τὸν Σουλτ. καὶ τὸν ἐπρόσταξε νὰ πάρῃ τζε-
λάτη καὶ νὰ φέρῃ τὸν Νοταρά μὲ τοὺς υἱούς του. Τότε ὁ Νοταρᾶς
ἀπεχαιρέτησε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα του καὶ ἐπῆρε τοὺς υἱούς
καὶ τὸν γαμβρόν του Κατακουζηνόν, καὶ ἀκολούθησε τὸν Κισλάρα-
γα. Καὶ τὸν μὲν μικρὸν υἱὸν ἔφερεν εἰς τὸν Σουλτ. τοὺς δὲ λοιποὺς
ἀπεκεφάλισεν. Τόσον ἐθύμωσεν ὁ Σουλτ. ὅπου ἐπρόσταξε καὶ ἀπε-
κεφάλισαν ὅλους τοὺς μεγιστάνας ὅπου εἶχεν ἐξαγοράσῃ, καὶ ἀπὸ
τῆς φαρμιλίας τῆς ἐδιάλεξεν ὅλους τοὺς νέους καὶ τὰς νέας καὶ τὰς

ἔβαλεν εἰς τὸ χαρέμι του !

Ὁ δὲ Γεώργιος Φραντζῆς ὁ μυστικὸς καὶ συγγανὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐπιάσθη σκλάβος μὲ τὴν φαρμυλὴν του, καὶ αὐτὸς μὲν μὲ τὴν γυναῖκα του ἐλευθερώθη, καὶ ἔφυγεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ μετὰ πολλὰ ἀπέραντον εἰς τὰ Ἑπτάνησα πάμπαντος. Αἱ δὲ θυγατέρες του καὶ ὁ υἱὸς του ἐβάρησαν εἰς τὸ χαρέμι τοῦ Σουλτάνου. Ὁ υἱὸς τοῦ Φραντζῆ ἦτον 18 χρονῶν, καὶ ἠθέλησεν ὁ Σουλτ. νὰ κάμῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ παιδίον δὲν ἐστάθη τὸ ἔσφαξε μὲ τὰ χεῖρά του !

ΑΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΑ.

Ὅταν ὁ Σουλτ. ἔσφαξεν ὅλους τοὺς μεγιστάνους τῆς Πόλεως καὶ ἦτον θυμωμένος, ἔστειλε καὶ ἐζήτησε νὰ παραδοθῇ ὁ Γαλατᾶς. Οἱ δὲ Γενεῖοι ἐσυμβουλευθήσαν καὶ εἶδαν ὅτι δὲν εἶχαν δύναμιν νὰ πολεμήσουν, λοιπὸν οἱ μὲν μεγιστάνες ἐπῆραν τὰ πρέγματα καὶ τὰ καράβια των καὶ ἔφυγαν· οἱ δὲ πτωχοὶ ἔμειναν καὶ παρέδωσαν τὸν Γαλατᾶ εἰς τοὺς Τούρκους τὴν 30 Μαΐου μίαν ἡμέραν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Πόλεως, καὶ ἐπλήρωναν χαράτσι. Ἡ δὲ ἐξουσία τοῦ Γαλατᾶ ἐδόθη εἰς ἕνα πασά ὁ ὁποῖος ὠνεμάσθη Βούβοδας. Ὅσοι δὲ Χριστιανοὶ ἐπάτουν εἰς τὸν Γαλατᾶ ἐπλήρωναν ἕνα δέσιμον λεγόμενον Σπέντζα, τὸ ὅποιον πρὸ ὀλίγων χρόνων ἔπαυσεν.

Ὀλίγους χρόνους μετὰ τὴν ἄλωσιν ὅλοι οἱ Φράγκοι ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὸν Γαλατᾶ καὶ ἀπὸ παντοῦ, καὶ κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ πατήσῃ εἰς τὴν Τουρκίαν. Τὴν δὲ Λατινικὴν ἐκκλησίαν τοῦ Γαλατᾶ τὴν ἔκαμαν τζαμί, καὶ λέγεται Ἀράπ τζαμιά.

ΠΑΥΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΑΔΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΓΡΑΙΚΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ.

Ἡμέρας 4 ἀφ' οὗ ἐπάρθη ἡ Πόλις Ἰουνίου πρώτη ὁ Σουλτάνος ἐπαρτίσθη καὶ ἔπαυσεν ὁ πόλεμος, αἱ σφαγαὶ, ἀρπαγαὶ, καὶ σκλαβώσεις, ἐλευθέρωσε πολλοὺς Πολίτας, καὶ ἔδωκεν ἄδιαν εἰς αὐτοὺς νὰ κάμουν Πατριάρχην, καὶ νὰ γίνῃ ἡ τάξις καθὼς ἐγένετο εἰς τὸν καιρὸν τῶν Χριστ. βασιλέων, καὶ νὰ κάμουν Πατριαρχεῖον τὴν ἐκκλησίαν τῶν 12 Ἀποστόλων.

Λοιπὸν οἱ ἐλευθερωθέντες Χριστ. ἐσυνάχθησαν καὶ ἔκαμαν Πατριάρχην τὸν Γεώργιον τὸν ὁποῖον μετωνόμασαν Γεννάδιον, αὐτὸς ἦτον τὸ πρῶτον ἀρχηγὸς τῶν διδασκάλων, ἄνθρωπος εὐσεβὴς καὶ ὁρθ.

θόδοξος. Ἰπῆγ' λοιπὸν (κατὰ τὴν συνήθειαν,) εἰς τὸ παλάτι καὶ ἱπροσκύνησε τὸν Σουλτάνον, ὁ ὁποῖος τὸν ἐδέχθη καὶ ὑμίλησε φιλικῶς, τὸν ἰδὼσεν ἐξουσίαν μὲ φερμάνι νὰ εἶναι ἀρχηγὸς εἰς ὅλους τοὺς Χριστ. ἔπει εὐρίσκονται εἰς τὴν Τουρκίαν, καὶ καὶ καὶ Τοῦρκος νὰ μὴ ἐμβάλῃ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά. τὸν ἔδωκε σπαχῆδι βασιλικόν, διάφορα δῶρα, καὶ πολύτιμην πατερίτσα. τέλος τὸν ἔδωκεν ἀλογον βασιλικόν καὶ ἐκαβαλίκευσε ἀπὸ τὸ παλάτιον καὶ ὑπῆγεν εἰς τοὺς 12 Ἀποστ. μὲ συνοδίαν πολλῶν πασάδων καὶ ριτζαλίων.

Ἀφ' οὗ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον ὁ Γεννάδιος ἑστέλλε καὶ ἔφερεν ἀπὸ τὴν ἐξορίαν πολλὰς εὐγενικὰς φαιηλίας καὶ ἄλλους Χριστ. καὶ ἐκατείκησαν τὴν Πόλιν. ἔκαμε σχολαῖα καὶ ἄλλα ὠφέλιμα εἰς τὸ Γένος, καὶ ἦτον ἐχθρὸς τῶν Λατίνων.

Δύο χρόνους μετὰ τὴν ἄλωσιν ἄφησεν ὁ Γεννάδιος τοὺς 12 Ἀποστ. καὶ ἔκαμε Πατριαρχεῖον τὴν Παναμακάριστον. ἐπὶ λόγῳ μὲν ὅτι εἰς τοὺς 12 Ἀποστ. κοντὰ ἐκάθοντο ὅλοι Τοῦρκοι. Ἀλλὰ τὸ πιθανότερον εἶναι ὁ Σουλτάνος ἐζήτησε τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν Γεννάδιον κρυφὰ μὲ τρόπον φιλικόν, ὁ δὲ διὰ νὰ μὴ τὸν κάμῃ καὶ θυμώσῃ, ἄφησε τοὺς 12 Ἀπ. καὶ τοὺς ἐπῆραν ὁ Σουλτ. καὶ τοὺς ἐκρήμνισε καὶ ἔκτισεν εἰς τὸ ἴδιον μέρος τὸ Σουλτάν Μεχμέτ τζαμί.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΙΝΙΟΝ ΤΖΑΜΙΟΥ.

Ολίγους χρόνους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βιωάμεθ ἦλθεν ὁ σανακτάρης τοῦ ὁ Ἑβρὺ Ἐγριούπ Ἀνσαρῆς, μὲ πλῆθος Ἀραβας καὶ κάτοργα διὰ νὰ πάρουν τὴν Πόλιν, ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Παγωνάτου, ἐν ἔτει 680. καὶ ἐπολέμησαν τὴν Πόλιν, ἀλλ' ἐνίκηθησαν καὶ ἔφυγαν ἐντροπισμένοι. Τότε εἰς τὸν πόλεμον ἐσκοτώθη αὐτὸς ὁ Ἐγριούπ (κοινῶς λεγόμενος Ἑῖπ καὶ Ἰπ,) καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. Αὐτὸς τιμᾶται ἀπὸ τοὺς Μωαμεθανούς ὡς ἅγιος καὶ μάρτυρας αὐτῶν.

Ὅταν δὲ οἱ Τοῦρκοι ἐπῆραν τὴν Πόλιν ἐνθυμήθησαν ὅτι αὐτὸς ὁ ἅγιός των εἶναι ἐκεῖ θαμμένος, καὶ σκαλίσαντες ἤνραν τὸν τάφον του. Ο' δὲ Σουλτάν Μεχμέτ ἔκτισεν ἐκεῖ τὸ τζαμί, καὶ ἐζώσθη τὸ σπαθὶ μὲ πολλὴν παύρησιαν. καὶ τὸ ἔκαμε νόμον, καὶ τὸ κάμνουν ὅλοι οἱ Σουλτάνοι, τάχα νὰ ἔχων τὴν εὐλογίαν του.

ΚΤΙΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΣΟΥΛΤΑΝΙΚΩΝ ΠΑΛΑΤΙΩΝ.

Ἀφ' οὗ ὁ Σουλτάνος ἐκυρτέυσε τὴν Πόλιν τὰ βασιλικά παλάτια

ἄλλα μὲν ἐκρήμνισε, καὶ ἄλλα ἔφησαν ἔσθμα καὶ ἐκρήμνισαν μὲ τῶν καιρὸν. Τὸ δὲ παλάτιον τῆς Ὑπατείας κτισμένον ἀπὸ τὸν Μεγ. Κωνσ. τὸ ἐκρήμνισε καὶ ἐπῆρεν ἀκόμη πολὺν τόπον καὶ ἔκτισε τὸ Εὔσκι σεράϊ καὶ ἐκάθισε.

Μετ' ὀλίγους χρόνους ἔκτισε καὶ ἄλλο παλάτι μέσα εἰς τὸ Βυζάντιον κοντὰ εἰς τὰς παλαιὰς κατεικίας καὶ ἐκκλησίας τῶν Βυζαντινῶν. Μετὰ χρόνους καὶ ἄλλοι Σουλτάνοι ἔκτισαν ἐκεῖ διάφορα κτίρια. Καὶ οὕτω ἐνεκατεύθησαν τὰ Χριστιανικὰ μὲ τὰ Τουρκικὰ.

ΠΩΣ ΟΝΟΜΑΣΘΗ ΤΟ ΜΗΡΗ ΟΥΓΛΟΥ ΘΥΤΩ.

Ὀλίγους χρόνους ἀφ' οὗ ἐπάρθη ἡ Πόλις ἰθαίκευεν ἀκόμη εἰς τὴν Τραπεζοῦντα ἢ γενεὰ τῶν Κομνηνῶν, ὁ δὲ Σουλτάν Μεχμέτ ἐπῆρε στράτευμα καὶ καράβια καὶ ὑπῆγε νὰ πάρῃ τὴν Τραπεζοῦντα, καὶ ἀφ' ἐπολέμησε θυνητὰ παρεδόθη ἡ Τραπεζοῦντα μὲ συνθήκην.

Τότε ὁ Σουλτάν. ἐπῆρε τὸν ὑστερινὸν βασιλεῦς αὐτῆς Δαβίδ τὸν Κομνηνὸν μὲ τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Ἀλέξιον, καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν Πόλιν, καὶ τὸν μὲν Ἀλέξιον ἐκατοίκησαν εἰς τὴν Παρέαν, καὶ ματωνομάσθη Μικὴν οὔγλου, ἔγουν γιὸς Ὑγεμόνος.

Τὸν δὲ Δαβίδ μὲ τὰ 7 τέκνα τοῦ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἀλεξίου ἦτον ἐπανδρεμένη μὲ τὸν Οὐζοῦν Χασαν σουλτάνον τῆς Περσίας, ὑπόπτεισαν ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ὅτι ἡ ἀδελφὴ ἐρύθισε κατὰ μυστικὸν εἰς τὸν Ἀλέξιον, διὰ τοῦτο τοὺς ἐχάλασεν ὅλους !

ΕΚΣΤΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ Εἰς ΙΤΑΛΙΑΝ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ Αὐτοῦ.

Ἐνὰ χρόνον πρὶν τοῦ θανάτου τοῦ ὁ Σουλτάν Μεχμέτ ἠθέλησεν ἀκυριεύει καὶ τὴν Παλαιάν Γῶμην καλῶς ἐκυρίευσεν τὴν Νέαν. Ὁθεν ἐπῆρε στράτευμα πολὺ καὶ καράβια καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐβγήκεν ἔξω καὶ ἐπῆρε μαρκεῦς τόπους· ἀλλ' οἱ Ἰταλοὶ ἐπολέμουν μὲ ἀνδρείαν καὶ δὲν τὸν ἄφηναν νὰ προχωρήσῃ πολὺ.

Ἀρρώστησε δὲ ὁ Σουλτάνος καὶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπέθανε, καὶ τὸν ἐθαψαν εἰς τὸ Σουλταν Μεχμέτι, παρήγγειλε δὲ νὰ γράψουν εἰς τὸν τάφον τοῦ εἰς Λατινικὴν Ἀλῶσσαν τὰ ἑξῆς.

« Τὴν Ῥόδον ὅπου τὸν ζυγὸν ἐπόθεν τῆς δουλείας,
καὶ νὰ πατήσῃ τὴν ὀφρὺν ὅλης τῆς Ἰταλίας.

Ἦγουν τὴν Ῥόδον ὅπου τὴν ἔχουν οἱ Βενετοὶ παροῦσα νὰ τὴν ἐκλαβῶσιν, καὶ νὰ καταπατήσῃ τὸ καύχημα τῆς Ἰταλίας, δηλαδὴ τὴν Παλαιὰν Ῥώμην. Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ Τούρκοι ἐφυγαν διὰ παντὸς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

ΠΩΣ ΕΠΑΡΘΗΣΑΝ ΑΙ ΜΕ ΚΟΥΜΠΕ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ.

Ὅταν ἐπῆραν οἱ Τούρκοι τὴν Πόλιν ἔκαμαν τζαμία τὴν Ἀγίαν Σοφίαν, 8 μεγάλας καὶ ὀλίγας μικράς ἐκκλησίας, καὶ τοὺς 12 Ἀπ. εἰς δὲ τοὺς Χριστιανοὺς ἔφησαν πολλὰς ἐκκλ. μὲ κουμπέδες. Ἀλλὰ τὸ 1586 ὁ Σουλτάν Μουράτ ὁ τρίτος ἐφώνηξε τὸν Πατριάρχην καὶ τὸν ἐβίαζε νὰ ὑπογράψῃ διὰ νὰ τουρκεύσων ὅλοι οἱ Χριστιανοί, καὶ ὅλαι αἱ ἐκκλησίαι νὰ γίνων τζαμία !!! Ἀλλ' οἱ Τούρκοι δὲν τὸ ᾔκουσαν εὐλογον, καὶ ἐσυμβούλευσαν τὸν Πατριάρχην νὰ δώσῃ μόνον τὰς ἐκκλησίας.

Καὶ τότε ἐπῆραν τὴν Παρμακάριστον καὶ τὴν ἔκαμαν τζαμί λεγόμενον Φατιγέ. Ὅμοίως ἐπῆραν καὶ τὰς ἄλλας ἐκκλ. καὶ τὰς ἔκαμαν τζαμία. Ἐμείναν δὲ εἰς τοὺς Χριστ. μόνον 3 ἐκκλ. μὲ κουμπέδες.

Πρώτη ἡ Μουγολιώτῃσα Παναγία, καὶ αὐτὴν οἱ Τούρκοι ἐζήτησαν νὰ τὴν πάρουν ἐπὶ Ἀχμέτ τοῦ τρίτου, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴ ἐδόθη δῶρον (μπαξίσι) εἰς τὸν πάλαιον ὅπου ἐκτίσθη τὸ Σουλτάν Μεχμέτ τζαμί, ἀπὸ τὸν ἴδιον Σουλτ. μὲ ἰδιόχειρόν φερμάνι, δὲν τὴν πόρεσαν διὰ τοῦτο οἱ Τούρκοι νὰ τὴν πάρουν.

Δευτέρα ἐκκλ. ἔμεινεν εἰς τοὺς Ὀρθοδόξους τὸ Μοναστήριον τῆς Περιβλέπτου Παναγίας. Ἀλλὰ τὸ 1643 εἰς τὸ χαρέμι τοῦ Σουλτάν Ἰπρασὶμ ἐβδόμη μία Ἀρμένισα, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔκαμε νὰ δοθῶν εἰς αὐτὴν τὰ εἰσοδήματα τῆς Δαμασκοῦ, καὶ νὰ δεθῇ ἡ Περιβλέπτος εἰς τοὺς Ἀρμενίους ! αἱ ὅποιαι τὴν ἔκαμαν Πατριαρχεῖον, καὶ τὴν ἐνομαζοῦν Σουλῶ Μοναστήρ. Τὸ δὲ 1782 ἐκάη καὶ τὴν μετέκτισαν, καὶ ἐβίβη τὸ παλαιὸν τῆς σχῆμα.

Τρίτη δὲ ἐκκλ. ἔμεινεν εἰς τοὺς Χριστ. μία πολὺ μικρὴ ὅπου σχεδὸν δὲν φαίνεται ἀπ' ἔξω, τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κυπαρίσσου, εἰς τὰ Ὑψωμαθεῖα. Ἀλλὰ τὸ 1782 ἐκάη, καὶ τὸ 1833 ἐκτίσθη ἀπὸ τὰ θεμέλια εἰς τὸ παλαιὸν σχῆμα μὲ κουμπά, καὶ ἐφυτεύθη νέον κυπαρίσσι εἰς τὸν τόπον τοῦ παλαιοῦ.

Οὕτω λοιπὸν ἀπὸ τόσας παλαιὰς ἐκκλησίας μὲ κουμπέδες δὲν ἔμενεν ἄλλη εἰς ἡμᾶς εἰμὶ μόνον ἡ Μουγολιώτῃσα. Ὅσαι δὲ ἄλλα

ἐκκλησίου εἶναι εἰς τὴν Πόλιν ἐκτίσθησαν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Τούρκων κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀπλὰί με κεραμίδια,

ΤΙ ΑΠΕΓΙΝΕ ΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΓΕΝΟΣ.

Ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Κωνσταντίνου ἑσπερινὸς ἔμεινεν ὁ Θωμάς καὶ ἔριζεν εἰς τὸν Μωρέα, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἤμπερυνε νὰ βαστάξῃ εἰς τὴν δύναμιν τῶν Τούρκων ὅπου τὸν ἐπολέμουν, ἔφησε τὸν Μωρέα καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν Ῥώμην εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πάππα.

Μετὰ δὲ τὸν θάνατόν του ἔμεινεν ἡ μόνη θυγατέρα του Σοφία κληρονόμος τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς Βασιλείας ἐν ἐσώζετο.

Ὁ δὲ Πάππας διὰ νὰ τραβήξῃ εἰς τὸν Λατινισμὸν τὴν Ῥωσίαν ἐπάνδρευσεν τὴν Σοφίαν μετὲν βασιλέα τῆς Ῥωσίας Ἰωάννην τὸν τρίτον, καὶ ἐδόθη προῖκα τὸ βασιλικὸν σημάδι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Σταυραετός, τὸ ὅποιον ἔχουν οἱ Ῥῶσσοι ἕως τὴν σήμερον.

Ἡ δὲ Σοφία ἅμα ἐπάτησεν εἰς τὴν Ῥωσίαν ἔγινε πάλιν Ὀρθόδοξος, καὶ ἐματαίωσε τοὺς σκοποὺς τοῦ Πάππα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου ἐβασίλευσαν κατὰ σειράν ὁ υἱὸς τῆς Σοφίας, ὁ ἐγκωνός, καὶ ὁ δυσεγκωνός Θεόδωρος, ὁ ὅποιος ἀπέθανεν χωρὶς κληρονόμον, καὶ ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ βασιλεύῃ τὸ γένος τῶν Παλαιολόγων.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023140

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

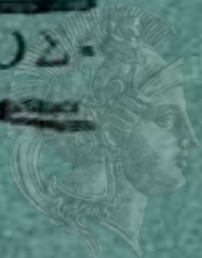

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤ. ο ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ.

ΑΘΗΝΑΙ

